

Part Code ST1316

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ I SZTUKI OPERACYJNEJ

~~TAJNE~~

Egz. Nr 1

INSTRUKCJA
PRACY NA MAPACH

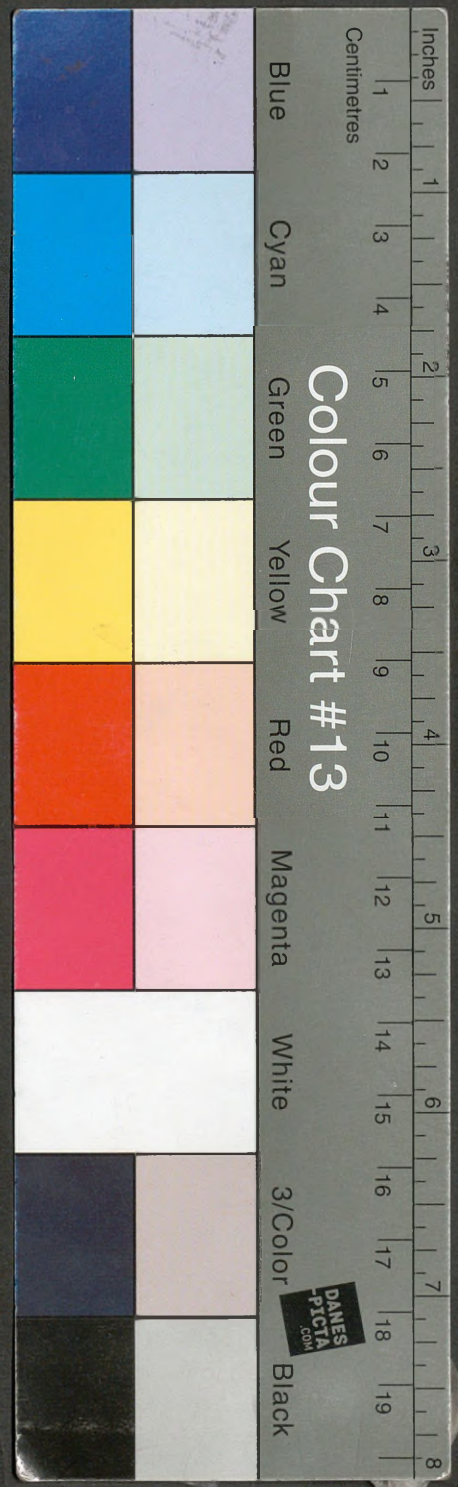

28237
28237

REMBERTÓW

KWIECIEŃ

1961

Colour Chart #13

109

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ I SZTUKI OPERACYJNEJ

TAJNE

Egz. Nr 1

INSTRUKCJA PRACY NA MAPACH

28237
28237

REMBERTÓW

KWIECIEŃ

1961

24

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ I SZTUKI OPERACYJNEJ

Znekl. prot. 12357

Egz. Nr *1*

**INSTRUKCJA
PRACY NA MAPACH**

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWE
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

28237

1

2

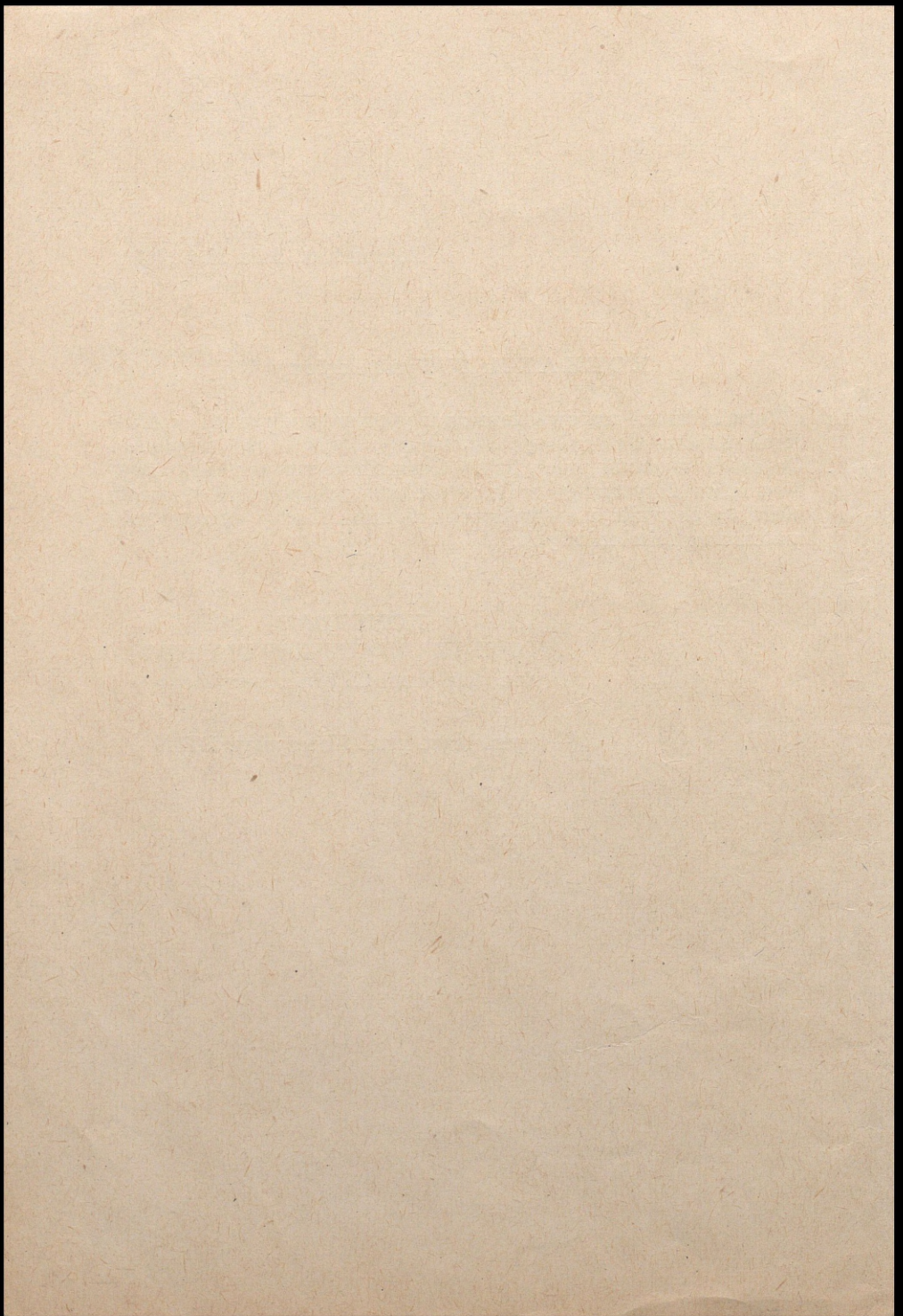
Rembertów, dnia 15.4.1961 r.

R O Z K A Z Nr 87/Wyszkoleniowy

Zatwierdzam i wprowadzam do użytku wewnętrznego w Akademii Sztabu Generalnego „Instrukcję pracy na mapach“. Do czasu wydania przez Sztab Generalny odpowiedniego wydawnictwa dotyczącego znaków umówionych polecam stosować niniejszą instrukcję w procesie nauczania i przy opracowaniu materiałów szkoleniowych.

KOMENDANT
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

(—) gen. bryg. prof. Mieczysław BIEN

I. OGÓLNE ZASADY PROWADZENIA MAP I ICH PODZIAŁ

1. Mapa, która jest rzutem terenu na płaszczyznę (przy zachowaniu określonej skali) spełnia ogromną rolę w działalności oficera we wszystkich warunkach sytuacji bojowej. Pomaga ona szybko orientować się w terenie zarówno w jego rzeźbie, rozmieszczeniu obiektów i ich nazwie, jak również w rzeczywistych odległościach.

W celu stwierdzenia przydatności mapy do określonych prac sztabowych przeprowadza się jej ocenę uwzględniając następujące zagadnienia:

- skala i rodzaj mapy;
- stopień aktualności mapy;
- elementy orientacji mapy;
- metoda przedstawiania rzeźby terenu.

2. Mapa z narysowaną sytuacją bojową stanowi podstawę do oceny położenia i powzięcia decyzji, postawienia zadań bojowych, opracowania meldunków, sprawozdań, informowania oraz meldowania sytuacji bojowej przełożonemu. Sytuacja na mapie odzwierciedla plastycznie całość położenia na froncie, którego to obrazu oko ludzkie nie jest często w stanie uchwycić w rzeczywistym terenie.

3. Każda mapa z narysowaną sytuacją jest dokumentem bojowym, którym posługują się dowódcy i oficerowie sztabu i dlatego musi ona odpowiadać ogólnym wymaganiom jakie stawiamy przed dokumentami. Sytuacja na mapie powinna być:

- przejrzysta, a więc umożliwiająca łatwe i szybkie nanoszenie oraz odczytywanie;
- dokładna;
- aktualna;
- prowadzona według obowiązujących zasad.

4. Wszelka niedokładność w umieszczaniu na mapie umówionego znaku prowadzi z reguły do nieprawidłowej oceny położenia i w następstwie do fałszywych wniosków.

5. Mapa powinna być tak prowadzona, by mógł się nią posługiwać każdy oficer (dowódca, oficer sztabu), który otrzyma ją do ręki, bez potrzeby dodatkowych wyjaśnień.

6. Każda mapa powinna zawierać:

- nagłówek — umieszczony w górnej części mapy;
- gryf tajności — w prawym górnym rogu mapy;
- stanowisko, stopień, imię, nazwisko i podpis oficera prowadzącego mapę;
- datę rozpoczęcia i zakończenia prowadzenia mapy (zależnie od rodzaju mapy) — w lewym górnym rogu, pod nazwą sztabu.

7. Mapy tajne muszą mieć na odwrocie pieczętkę kancelarii tajnej i numer ewidencyjny map. Mapy sklejone z kilku arkuszy muszą mieć na każdym arkuszu okrągłą pieczętkę do pakietów i numer ewidencyjny mapy.

8. W sytuacji bojowej mapa szybko ulega zniszczeniu i dlatego nie należy jej miąć, zginać dowolnie i kilkakrotnie w różnych miejscach (lecz tylko raz przyjętym systemem). Przechowywać ją w mapniku lub innym ochraniaczu.

9. Mapy z narysowaną sytuacją należy chronić aby wykluczyć wszelką możliwość zagubienia. Odnosi się to zwłaszcza do map, którymi oficerowie stale posługują się (mapy robocze).

10. Sytuacje na mapach rysuje się z reguły ołówkiem zwykłym a niekiedy tuszem (dokumenty planowania w wyższych sztabach itp.). Przy prowadzeniu map oficer posługuje się zasadniczo czterema kolorami:

- czerwonym i czarnym — dla oznaczania danych dotyczących sił własnych oraz tylko czarnym dla wykonywania wszystkich opisów i objaśnień;
- niebieskim — dla oznaczania danych dotyczących sił npla;
- żółtym dla oznakowania ataków chemicznych.

11. Treść mapy z narysowaną sytuacją może być różna, jak również różne może być ich przeznaczenie. Zależnie od tego rozróżniamy:

- mapy robocze;
- mapy sprawozdawcze;
- mapy prowadzone przez sztaby dla różnych potrzeb (mapy położenia wojsk własnych i npla zwane niekiedy sytuacyjnymi itp.) oraz mapy specjalne.

12. Poszczególne szczeble dowodzenia wykorzystują w swej pracy mapy w skalach określonych instrukcją zaopatrywania

wojsk w mapy. Każdy sztab powinien posiadać mapy w takiej skali, na jakich pracują podległe i nadrzędne sztaby.

Przydział map wg skal dla poszczególnych szczebli dowodzenia ilustruje poniższa tabela.

Skala Szczebel dowodzenia	1:25 000	1:50 000	1:100 000	1:200 000	1:500 000	1:1 000 000
Pluton	×					
Kompania	×	×				
Batalion	×	×	×			
Pułk	×	×	×	×		
Dywizja	×	×	×	×	×	
Armia	×	×	×	×	×	×

W zależności od przewidywanego rodzaju działań (pościg, obrona) i potrzeb wojsk powyższe normy mogą się zmieniać.

II. ZASADY I SPOSÓB OZNACZENIA POŁOŻENIA NA MAPACH

13. Sposób oznaczenia położenia na mapach ma bardzo wielkie znaczenie dla wartości i przejrzystości mapy. Każdy oficer powinien dokładnie znać obowiązujące znaki umówione i skróty nazw w zakresie niezbędnym mu do pracy.

14. Prowadzenie map wymaga przestrzegania następujących zasad i wskazań:

- a. Ścisłe stosować obowiązujące umówione znaki i skróty nazw. Bez istotnie ważnych potrzeb nie używać innych znaków i skrótów. O ile ze względu na brak obowiązującego znaku umówionego użyto inny znak, należy wyjaśnić jego znaczenie w legendzie.
- b. Nie zaciemniać topograficznej treści mapy, zwłaszcza napisów i ważniejszych form rzeźby terenu. Przy oznaczeniu na mapie położenia uwzględniać charakter terenu i jego właściwości. W miarę możliwości nie rysować znaków umówionych na znakach topograficznych.

- c. Wielkości napisów i znaków winny odpowiadać skali mapy i są zależne od wielkości oznaczonej jednostki. W ASG obowiązują następujące wielkości opisów nazw jednostek na mapach o skali 1:25 000, 1:50 000 i 1:100 000:
- armii — na całą odległość między liniami siatki współrzędnych;
  - korpusu — $\frac{3}{4}$ odległości między liniami siatki współrzędnych;
  - dywizji — $\frac{1}{2}$ odległości między liniami siatki współrzędnych;
  - pułku — $\frac{1}{3}$ odległości między liniami siatki współrzędnych;
  - batalionu — $\frac{1}{4}$ odległości między liniami siatki współrzędnych.

Te same wielkości przestrzegać przy rysowaniu znaków stanowisk dowodzenia. Inne opisy jak stanowiska ogniowe grup artylerii, rubieże rozwinięcia odwodów itp. wykonywać zależnie od sytuacji i skali mapy przy zachowaniu odpowiednich proporcji wielkości tych opisów stosownie do określonego szczebla.

- d. Aktualną sytuację zaznaczyć linią ciągłą a przewidywane (nakazane) zadanie lub stanowiska — liniami przerywanymi. Położenie wyjściowe rysuje się liniami ciągłymi.
- e. Przy rysowaniu na mapę kilku położen wojsk w różnym czasie, dla większej przejrzystości, poszczególne sytuacje (znaki) można podcieniowywać różnokolorowymi ołówkami lub też wprowadzić dodatkowe uzupełnienie znaków zaznaczając to w legendzie (linia z kropkami, dwie linie, linia z kreskami, krzyżykami itp.).
- f. Wszystkie napisy na mapie umieszczać poziomo, oprócz opisów sektorów i zasadniczych kierunków strzelania.
- g. Szybko zmieniające się sytuacje lub dane drugorzędne nie rysować na mapę, lecz zapisywać w zeszycie pracy (bloku polowym).
- h. Przy rysowaniu na mapę znaków umówionych kolumn marszowych — numerację związków taktycznych (oddziałów, pododdziałów) pisać nad znakami umówionymi tych kolumn.
- i. Niepotrzebne znaki i napisy na mapach roboczych ścierać ostrożnie i tylko miękką gumką.
- j. Poszczególne sytuacje i pojedyncze znaki rysować wyraźnymi liniami. Przy rysowaniu znaków umówionych nie

zaleca się rysować ołówkiem kilka razy w jednym miejscu ani zwilżać ołówka.

k. Sytuację bojową rysować na mapie odręcznie. Szablony używać tylko do wykreślenia tych umownych znaków, których forma i rozmiary odpowiadają wycięciom szablonu oraz dla rysowania linii rozgraniczenia, sektorów, granic pasów itp.

l. Linie rozgraniczenia prowadzić jako styczne do zarysu znaków topograficznych: — nawiasy wskazujące włączenie lub wyłączenie przedmiotu terenowego, swoimi końcami opierać o te styczne.

15. Rysując na mapie sytuację bojową należy:

- własne związki taktyczne, oddziały i pododdziały piechoty (piechoty zmotoryzowanej), zmechanizowanej, kawalerii, powietrzno-desantowej i lotnictwa oraz ich położenie, zadania, ugrupowania bojowe, marszowe, sztaby (stanowiska dowodzenia i punkty obserwacyjne), linie rozgraniczenia, środki ogniowe (broń strzelecka), podstawy wyjściowe, transeje, rowy łączące, okopy, pozycje w obronie, a także wszystkie oddziały, pododdziały i urządzenia tyłowe oznaczać **kolorem czerwonym**;
- związki taktyczne, oddziały, pododdziały artylerii, czołgów, inżynieryjne, łączności, chemiczne i inne specjalne (zarówno samodzielne, jak i wchodzące w skład ogólnowojskowych związków taktycznych i oddziałów), ich położenie, zadania, ugrupowanie bojowe i marszowe, sztaby (stanowiska dowodzenia i punkty obserwacyjne), linie rozgraniczenia oraz granicę rejonów przeciwpancernych (węzłów i punktów oporu), stanowiska ogniowe artylerii, granice jej głównych i dodatkowych pasów ogniowych, umocnienia obronne i zapory oznaczać **kolorem czarnym**;
- numerację związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów wszystkich rodzajów wojsk oznaczać **kolorem czarnym**;
- wszystkie związki taktyczne, oddziały i pododdziały nieprzyjaciela, ich położenie, sztaby (stanowiska dowodzenia i punkty obserwacyjne), numerację, nazwy oraz pozycje, umocnienia obronne i zapory oraz tyły oznaczać **kolorem niebieskim** (zapory chemiczne wewnątrz konturów zakreśkować **kolorem żółtym**). Przy oznaczeniu wojsk nieprzyjaciela stosować takie same znaki umówione jak przy oznaczeniu wojsk własnych; w wypadku braku znaków umówionych postępować zgodnie z punktem 13 niniejszej instrukcji;

- wszystkie napisy wyjaśniające działanie wojsk własnych wykonuje się **kolorem czarnym**;
- wszystkie napisy wyjaśniające działania wojsk nieprzyjaciela wykonuje się **kolorem niebieskim**;
- źródła, z których pochodzą dane o nieprzyjacielu, oznaczają **kolorem niebieskim**, z reguły pierwszymi literami, na przykład: zeznania jeńców — I, dokumenty nieprzyjaciela — DN, zbieg — Z, zeznania ludności — Z Ludn., z działania grup wypadowych — GW, z działania zasadzek — DZ, z podsłuchu — P; rozpoznanie przez obserwację — O, rozpoznanie lotnicze — L, rozpoznanie morskie — RM, rozpoznanie artyleryjskie — A, rozpoznanie inżynieryjne — RI, rozpoznanie chemiczne — R Ch, rozpoznanie dywersyjne — D, rozpoznanie radioelektryczne R, rozpoznanie medyczne — M, rozpoznanie agenturalne — RA, rozpoznanie działaniem oddziału rozpoznawczego — OR, rozpoczęcie samodzielnego patrolu rozpoznawczego — SPR. Rozpoznanie patrolu rozpoznawczego — PR. Do patrolu rozpoznawczego rodzaju wojsk, dopisujemy pierwszą literę danego rodzaju wojsk np. patrol rozpoznawczy chemiczny: PRCh;
- terminy odnoszące się do danych pisać kolorem niebieskim obok znaku źródła, z którego pochodzą.

16. Dla zwiększenia przejrzystości na mapach uwypukla się: rzeki — kolorem niebieskim; bagna — równoległymi kreskami niebieskimi; lasy i zagajniki — kolorem zielonym; wzgórza — kolorem jasnobrązowym, zakreskowując szczyt lub zaznaczając tym kolorem warstwicę główną; drogi — kolorem ciemnobrązowym; koleje — kolorem czarnym; miejscowości — powiększając nazwę miejscowości lub podkreślając ją; dozory — zataczając wokół nich koło kolorem czarnym lub przez podkreślenie.

Mapy jednokolorowe a niekiedy i wielokolorowe podkoloruje się dla zwiększenia wyrazistości sytuacji topograficznej. W uwypukleniu mapy stosuje się następujące kolory:

- a) ciemnobrązowy — dla drożni;
- b) brązowy — dla rzeźby terenu;
- c) czarny — dla osiedli, napisów mostów itp.;
- d) zielony — dla lasów, sadów, krzaków;
- e) niebieski — dla wód i bagien;
- f) fioletowy — dla wkreślenia na mapę nowych obiektów.

III. PRZEZNACZENIE I TREŚĆ MAP ROBOCZYCH I SPRAWOZDAWCZYCH

A. MAPY ROBOCZE

✓ 17. Mapą roboczą nazywamy osobistą mapę oficera, który rysuje na niej wiadomości i sytuację w zależności od zajmowanego stanowiska i potrzeb wynikających z obowiązków i charakteru jego pracy. Mapy robocze prowadzą dowódcy, szefowie sztabów, szefowie wydziałów sztabów, dowódcy rodzajów wojsk, szefowie służb, oficerowie sztabu kwatermistrzostwa oraz wszyscy inni oficerowie zależnie od pełnionych funkcji.

✓ 18. Mapa robocza służy jako pomoc dowódcom i oficerom sztabów w codziennym wykonywaniu ich obowiązków, zapewniając możliwość orientowania się w sytuacji, wyjaśnienia zadania, oceny położenia, osobistych meldunków i informacji, wydania zarządzeń bojowych i opracowania niezbędnych dokumentów bojowych.

19. Zasadniczym wymaganiem stawianym mapie roboczej jest przejrzystość i zgodność narysowanej sytuacji z rzeczywistym położeniem i działaniem wojsk własnych oraz nieprzyjaciela.

✓ Wszystkie mapy robocze powinny być przygotowane do prowadzenia rozmów kodowanych.

✓ 20. Na mapach roboczych odzwierciedla się tylko takie wiadomości o położeniu i dane z treści decyzji dowódcy, które są niezbędne dla oficera w jego pracy, stosownie do zajmowanego stanowiska. Treść map roboczych może i powinna być różna. U oficera komórki operacyjnej będzie ona dokładnie odzwierciedlać położenie swoich wojsk i mniej dokładnie nieprzyjaciela; natomiast mapa oficera rozpoznawczego odwrotnie, dokładnie odzwierciedla położenie nieprzyjaciela, tylko w ogólnym zarysie — położenie wojsk własnych. To samo dotyczy oficerów innych specjalności.

✓ 21. **Mapa robocza dowódcy i szefa sztabu** powinna dawać jasny i pełny obraz sytuacji w całości, z tym jednak by na jej podstawie można było zameldować aktualną sytuację, powziąć decyzję (zreferować propozycję decyzji), sprawdzić słuszność decyzji podjętych przez podległych dowódców i właściwą treść dokumentów bojowych opracowanych przez sztab. Każde nowe zadanie i podjęta decyzja muszą być bezwzględnie narysowane na mapie dowódcy i szefa sztabu. Na mapie roboczej dowódcy i szefa sztabu rysuje się:

- wiadomości o położeniu i działaniu nieprzyjaciela;
- położenie własnych wojsk;
- zadanie wyższego szczebla;
- położenie sąsiadów, ich zadania oraz działanie elementów ugrupowania wyższego szczebla w pasie działania własnej jednostki;
- zadanie współdziałających związków (oddziałów, pododdziałów);
- decyzję dowódcy;
- decyzję podległych dowódców;
- rozmieszczenie punktów dowodzenia własnych, szczebla wyższego i sąsiadów oraz podległych szczebli;
- rozmieszczenie jednostek i urządzeń tyłowych w zakresie niezbędnym dla dowódcy lub szefa sztabu;
- sytuację atomową.

Mimo wielu wspólnych cech mapa robocza dowódcy różni się od mapy szefa sztabu tym, że sytuację na niej nanosi się w bardziej ogólnym zarysie, nie zawiera ona zatem wielu szczegółów, które są potrzebne szefowi sztabu.

Na mapie roboczej szefa sztabu rysuje się położenie nieprzyjaciela i położenie własnych oddziałów z dokładnością o dwa szczeble w dół (na szczeblu pułku do kompanii i samodzielnie działającego pododdziału włącznie oraz dane z organizacji tyłów).

Na szczeblu pułku, dane o sąsiadach powinny objąć położenie skrzydłowych batalionów, a na szczeblu dywizji — dane o sąsiednich skrzydłowych pułkach.

22. Mapa robocza zastępcy szefa sztabu (szefa wydziału operacyjnego) jest prowadzona podobnie jak szefa sztabu.

23. Mapa robocza szefa (oficera) rozpoznania zależnie od szczebla winna obejmować:

- ugrupowanie nieprzyjaciela z określeniem numeracji jego jednostek;
- środki napadu atomowego nieprzyjaciela;
- urządzenia inżynieryjne i zapory, punkty i węzły oporu;
- SO artylerii i moździerzy, ważniejsze punkty ogniowe oraz rejon zgrupowania czołgów;
- najbliższe lotniska, lądowiska i punkty naprowadzania samolotów;
- miejsce punktów dowodzenia nieprzyjaciela;
- stacje (grupy stacji) radiolokacyjne i inne;
- węzły łączności i ewentualnie pojedyncze radiostacje;

- bazy (składy) zaopatrzenia (amunicja, MPS, żywność itd.).
- położenie własnych organów rozpoznawczych.

Wszystkie wiadomości rozpoznawcze rysuje się na mapie roboczej tak jak podaje źródło ich uzyskania. Wiadomości wymagające potwierdzenia oznacza się określając ich stopień wiarygodności. W tych wypadkach obok umówionych znaków przedstawiających wątpliwe wiadomości rozpoznawcze stawia się znak zapytania w kolorze niebieskim (czerwonym).

Na mapie roboczej nie można rysować liniami ciągłymi swoich przypuszczeń, ponieważ nie uniknione jest wówczas pomieszczenie wiadomości rzeczywistych z przypuszczeniami. Ocenę przypuszczalnych działań nieprzyjaciela rysuje się liniami przerywanymi. Na mapie roboczej szefa rozpoznania oznacza się wiadomości o nieprzyjacielu w miarę ich napływania z następującą dokładnością:

- na szczeblu pułku do plutonu włącznie;
- na szczeblu dywizji do kompanii włącznie;
- na szczeblu armii do batalionu włącznie.

W przewidywaniu przełamania zorganizowanej obrony nieprzyjaciela, mapy robocze oficerów rozpoznawczych (do szczebla armii) powinny posiadać dane o nieprzyjacielu z dokładnością do poszczególnych punktów oporu (gniazd ogniowych). Dane o wojskach własnych szef rozpoznania rysuje tylko w zakresie niezbędnym mu, a oficerowie komórek rozpoznawczych oznaczają jedynie linię frontu wojsk własnych.

24. Mapa robocza szefa łączności powinna zawierać:

- ugrupowanie i działanie nieprzyjaciela oraz dane dotyczące jego systemu łączności;
- zadania, położenie i linię rozgraniczenia własnego związku (oddziału) i podległych oddziałów, pododdziałów;
- zadania sąsiadów;
- punkty dowodzenia podległych, sąsiednich i współdziałających związków (oddziałów, pododdziałów) oraz punkty dowodzenia własne i szczebla wyższego;
- położenie i rozmieszczenie urządzeń tyłowych, własnych i podległych oddziałów;
- łączność środkami przewodowymi, radioliniowymi i ruchomymi, składnice meldunkowe, lądowiska, punkty wymiany poczty;
- rozmieszczenie oddziałów (pododdziałów) łączności oraz odwodu sił i środków łączności;

Ponadto na mapie roboczej szefa łączności armii rysuje się:

- sytuację dotyczącą przeciwdziałania radiowego;

- stałe urzędnictwo łączności;
- środki łączności wykorzystywane do maskowania operacyjnego.

Mapy robocze oficerów komórek łączności i funkcyjnych łączności powinny zawierać tylko te dane, które są niezbędne do wykonywania powierzonych im zadań (szef kierunku łączności, szef wydziału poczty polowej itp.).

25. Mapa robocza kwatermistrza (szefa sztabu kwatermistrzostwa) powinna zawierać:

- ogólną sytuację nieprzyjaciela;
- sytuację wojsk własnych w niezbędnym do jego pracy zakresie;
- ogólne zadania i rejony (pasy) tyłowe związku (oddziału) i podległych związków (oddziałów, pododdziałów);
- urzędnictwo tyłowe wyższego (zaopatrującego) szczebla;
- urzędnictwo i oddziały tyłowe własne, współdziałających, przydzielonych i podległych związków (oddziałów, pododdziałów);
- drogi dowozu i ewakuacji oraz rokady;
- kwatermistrzowskie stanowiska dowodzenia (przełożonego, własne, wojsk podległych oraz współdziałających i przydzielonych jednostek dowodzenia).

Powyższą treść powinna zawierać również mapa robocza przedstawiciela kwatermistrzostwa w sztabie ogólnowojskowym. Szefowie służb kwatermistrzowskich rysują na swoich mapach roboczych sytuację tyłową oraz ogólną linię frontu wojsk własnych.

B. MAPY SPRAWOZDAWCZE

26. Mapą sprawozdawczą nazywamy mapę, odtwarzającą graficznie kolejne sytuacje w określonym czasie dla celów sprawozdawczych.

Mapy sprawozdawcze prowadzi się w każdym sztabie od pułku wzwyż. Przedstawia się na nich przebieg działań oddziału lub związku. W pułku odpowiednio prowadzona mapa robocza jednego z oficerów sztabu może spełniać rolę mapy sprawozdawczej.

W zależności od danych oznaczonych na mapie oraz przeznaczenia, mapy sprawozdawcze dzielą się na: operacyjne, rozpoznawcze, łączności, kwatermistrzowskie i inne.

W batalionie zamiast mapy sprawozdawczej przechowuje się mapę roboczą dowódcy lub szefa sztabu.

27. Mapa sprawozdawcza operacyjna powinna ilustrować położenie i działanie jednostek własnych od początku do zakończenia walki.

Mapę sprawozdawczą operacyjną opracowuje w sztabie pułku zazwyczaj oficer operacyjny pułku; w sztabie dywizji — jeden z pomocników szefa wydziału operacyjnego. Mapa ta służy do:

- zestawienia danych o położeniu jednostek własnych i nieprzyjaciela przy opracowaniu meldunków;
- prowadzenia dziennika działań bojowych;
- informowanie sztabów podległych, wyższych i sąsiednich o położeniu własnym i nieprzyjaciela w ubiegłym okresie.

Na mapie tej rysuje się:

- położenie wojsk własnych i nieprzyjaciela przed rozpoczęciem walki;
- decyzję dowódcy i zadania własnego związku (oddziału, pododdziału), przydzielonych wspierających, współdziałających związków (oddziałów, pododdziałów) i sąsiadów;
- działanie własnego związku (oddziału, pododdziału), oraz przydzielonych, wspierających, współdziałających związków (oddziałów, pododdziałów) i sąsiadów w czasie wykonywania zadań bojowych a także wyniki tych działań;
- działania nieprzyjaciela i wyniki tych działań w zakresie niezbędnym dla zrozumienia działań własnych;
- położenie wojsk własnych i wojsk nieprzyjaciela pod koniec dnia lub w końcu walki.

Przebieg walki oznacza się na mapie w formie kolejnych (ważnych) sytuacji, zaznaczając czas tej sytuacji. Sytuację na mapie sprawozdawczej rysuje się z dokładnością przewidzianą dla mapy roboczej szefa wydziału operacyjnego lub dokładnością odpowiadającą treści danych zawartych w dzienniku działań bojowych względnie treści sprawozdania z działań bojowych.

28. Mapa sprawozdawczo-rozpoznawcza powinna odzwierciedlać położenie i działanie nieprzyjaciela w okresie wykonywania przez własny związek zadania bojowego.

Na mapie oznacza się: dane o położeniu i działaniu nieprzyjaciela przed rozpoczęciem walki, w toku walki, w czasie wykonywania przez własny związek kolejnych zadań oraz w czasie zasadniczych zmian w działaniu nieprzyjaciela (początek wycofania, początek kontrataku itp.) i położenie po zakończeniu walki. Położenie i ugrupowanie wojsk nieprzyjaciela przed frontem własnego związku rysuje się z dokładnością do kompanii. Na mapie uwzględnia się jedynie te wiadomości

o wojskach nieprzyjaciela, które są sprawdzone i nie budzą zastrzeżeń.

Ponadto mapa ta powinna zawierać: inżynierskie urządzenia i zapory, rejonny stanowisk ogniowych artylerii i środków ogniowych, zwłaszcza broni atomowej, punkty dowodzenia nieprzyjaciela, miejsca w których schwytano jeńców, zdobyte dokumenty oraz drogi, na których odbywały się wzmoczone ruchy nieprzyjaciela.

Położenie wojsk własnych uwzględnia się tylko w zakresie niezbędnym dla właściwej oceny nieprzyjaciela.

Dane o nieprzyjacielu uzupełnia się wskazaniem czasu i źródła otrzymania wiadomości.

29. Mapa sprawozdawczo-kwatermistrzowska — powinna odzwierciedlać sytuację i działanie jednostek, urządzeń tyłowych oraz drogi dowozu i ewakuacji w najbardziej charakterystycznych sytuacjach walki.

Na mapie tej oznacza się:

- kolejne sytuacje nieprzyjaciela i wojsk własnych w zakresie niezbędnym do zrozumienia działania tyłów;
- kolejne rejonny tyłowe własnego związku i podległych jednostek;
- składy i tyłowe oddziały wyższego (zaopatrującego) związku;
- drogi dowozu i ewakuacji ogniwa własnego i wyższego;
- drogi i rejonny zastrzeżone, gdzie nie rozmieszczono urządzeń tyłowych ani też nie wykorzystano dróg;
- rejonny rozmieszczenia urządzeń tyłowych oddziałów własnych, związków i oddziałów wzmocnienia oraz ich kolejne przesunięcia;
- zmiany i końcowe rozmieszczenia kwatermistrzowskich stanowisk dowodzenia (własnego, nadrzędnego podległych szczebli).

30. W celu ułatwienia planowania i prowadzenia działań bojowych oraz sporządzania bojowych dokumentów graficznych Wojskowa służba topograficzna wydaje następujące mapy specjalne:

- mapy podkladowe,
- mapy przejezdności,
- fotoszkice i fotomapy,
- mapy rubieży wodnych,
- plany miast.

- szkice (mapy) rozpoznania,
- mapy punktów orientacyjnych,
- mapy artyleryjskie.

Wymienione mapy specjalne i inne sporządzane wg wytycznych sztabu zapotrzebowującego stosuje się od szczebla kompanii i batalionu wzwyż.

IV. ZASADY STOSOWANIA SKRÓTÓW

31. Skrótów stosuje się w celu przyśpieszenia opracowania dokumentów bojowych, skrócenia czasu potrzebnego dla przekazywania ich treści za pomocą technicznych środków łączności i dla wrysowania sytuacji na mapy (szkice).

32. Skrótów stosowane w tekstach dokumentów bojowych winny:

- a. uwzględniać łatwość przekazywania ich tekstu radiotelegraficznie lub telegraficznie;
- b. nie zaciemniać mapy, względnie innych dokumentów bojowych sporządzonych graficznie;
- c. ułatwiać w warunkach polowych sporządzanie notatek i maszynopisów.

33. W dokumentach bojowych i biurowej korespondencji wojskowej należy używać skrótów zgodnie z zasadami pisowni polskiej z wyjątkiem ustalonych regulaminami skrótów o charakterze typowo wojskowym, nie przewidzianych pisownią — jak np.: ppane, ekm, pp, kzmot, jn, które wg pisowni winny być pisane: p. pane, e. k. m., k. zmot., j. n.

Stosowanie kropek w skrótach

34. Stosując zasady pisowni polskiej odnośnie użycia kropek, należy mieć na uwadze, że:

- a. kropkę po skrócie umieszcza się tylko w razie odrzucenia końca wyrazu — np.: gen., kpt., prof., inż., itp., tj., tzn., wzgl., itd.;
- b. kropki nie umieszcza się, gdy końcowa litera danego wyrazu zostaje — np.: mjr, dr, nr, npl, Dca.

Ponadto nie stosuje się kropki:

- a. po skrótach będących konwencjonalnymi, częściowo międzynarodowymi znakami miar i wag: m, mm, cm, dcm, km, ha, a, l (litr) i kg, dkg, g (gram), zł (złoty), gr (grosz);

b. po różnych skrótach stosowanych w matematyce i fizyce.
np.: cos (cosinus), sin (sinus), log (logarytm), t (czas), s (droga), v (szybkość) itp, oraz C (Celsiusz), F (Fahrenheit), R (Reaumur).

35. Skróty kilkuwyrazowych tytułów składających się tylko z początkowych liter poszczególnych wyrazów (t. zw. skrótowce) pisze się wielkimi literami, nie stosując po nich kropek, np: ASG (Akademia Sztabu Generalnego), MON, WOP, WOW itd.

Używanie dużych i małych liter

36. Dużymi literami pisze się skróty złożone z początkowych liter kilku słów, którym regulaminowo nadajemy treść tytułów np: MON, WOP, DOW.

Natomiast w skrótach, w skład których wchodzi nie tylko pierwsze litery wyrazów stanowiących skrót, ale i część ostatniego wyrazu, należy pierwsze litery każdego słowa nadającego skrótom sens tytułu pisać dużymi, resztę zaś małymi literami np.: OPlot, OPpanc, OZap, OPbmar, DPdes.

37. Skróty nazw związków od szczebla Naczelnego Dowództwa do szczebla brygady włącznie pisze się literami dużymi na przykład: Odwód Naczelnego Dowództwa — OND, 4 armia — 4 A, 2 korpus obrony wybrzeża — 2 KOW, 15 dywizja piechoty — 15 DP, 5 brygada artylerii raketowej — 5 BAR, 1 batalion 5 brygady obrony wybrzeża — 1/5 BOW. Natomiast skróty nazw oddziałów i pododdziałów od szczebla pułku w dół pisze się literami małymi na przykład: 5 pułk zmechanizowany — 5 pz, dywizjon artylerii pomiarowej — darp, 1 batalion 5 pułku zmechanizowanego — 1/5 pz. Wyjątek stanowią skróty nazw niektórych elementów ugrupowania bojowego i urzędzeń tyłowych, zawartych w Reg. Sł. Pol. Sztabów.

Skróty nazw związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów nieprzyjaciela stosuje się zgodnie z zasadą stosowaną w stosunku do wojsk własnych. Jeżeli w składzie wojsk nieprzyjaciela znajdują się związki taktyczne (oddziały) różnych państw, wówczas przy ich określeniu stosuje się:

skróty umowne armii państw kapitalistycznych, jak następuje:

Wojska USA — (brązowi) — „Br“,
Wojska W. Brytanii — (niebiescy) — „N“,
Wojska Francji — (pomarańczowi) — „P“,
Wojska NRF — (czarni) — „Cz“;

Wojska Danii, Szwecji i Norwegii — (zieloni) — „Z“,
Wojska Belgii, Holandii, Luksemburgu — (fioletowi) — „F“,
Wojska Włoch — (żółci) — „Ż“.

T w o r z e n i e s k r ó t ó w

38. W dokumentach bojowych opracowywanych w sztabach oddziałów, własne pododdziały oznacza się bez podawania numeru oddziału w skład którego wchodzi organizacyjnie, na przykład: 1 kp, 2 kckm, 3 bp itd., a pododdziały przydzielone — z podaniem numeru oddziału, na przykład: 1 kcz 24 pcz, 4/5 pah.

W dokumentach bojowych opracowywanych w sztabach związków taktycznych pododdziały własne oznacza się z podaniem — numeru oddziału, na przykład: 6 kp 9 pp, 2/7 pp itd., a oddziały (związki taktyczne) przydzielone — z podaniem numeru związku taktycznego, na przykład: 1 BAH 6 DAP, 4 pcz 24 DZ.

Przed skrótami nazw grup artylerii podaje się pierwszą literę nazw związku taktycznego (oddziału), w skład którego wchodzi grupa, a na końcu skrótu pisze się numer związku taktycznego (oddziału), na przykład: dywizyjna grupa artylerii 5 dywizji zmechanizowanej — DGA-5.

W skrótach nazw związków taktycznych i oddziałów lotnictwa dodaje się na końcu literę (litery) odpowiadającą rodzajowi lotnictwa, na przykład: 13 dywizja lotnictwa myśliwskiego — 13 DLM, 5 pułk lotnictwa rozpoznawczego — 5 plr; 1 dywizja lotnictwa transportowo-desantowego — 1 DLTDes; 2 pułk lotnictwa sanitarnego — 2 pls.

Do skrótów (pododdziałów) obserwacyjno-meldunkowych dodaje się litery obsmeld, na przykład: pułkowy posterunek obsmeld.

U z y w a n i e l i c z e b n i k ó w

39. Skróty cyfrowe stosowane do oznaczenia dat w dokumentach bojowych z reguły pisze się liczbami arabskimi — np.: 6. 12. 59 r.; 15. 7. 61 r.

Czas i daty oznacza się cyframi arabskimi oddzielając kropkami minuty od godzin, dni od miesięcy, miesiące od lat, np.: 10.15 18.11.60 (godzina 10 minut 15, 18 listopada 1960 r.).

40. Podczas pisania nagłówek rozkazów bojowych (zarządzeń) oraz danych dotyczących nieprzyjaciela najpierw podajemy dzień, miesiąc, rok, a następnie godzinę i minuty np.: 15. 9. 60 r. 17.30.

Natomaist przy opisywaniu położeń piszemy najpierw godzinę, minutę, dzień miesiąc, rok np.: 18. 10 25. 11. 60 r.

V. ZNAKI UMÓWIONE

41. Samowolna zmiana znaków umówionych, ustalonych w niniejszym zbiorze jest wzbroniona.

W razie konieczności użycia znaków umówionych nie przewidzianych w zbiorze należy wyjaśnić ich znaczenie w legendzie mapy (szkicu).

42. Stanowiska dowodzenia, punkty obserwacyjne, rejony, stanowiska ogniowe itp, przewidziane do zajęcia przez sztaby i wojska oznacza się zasadniczymi znakami, stosując zamiast linii ciągłych — przerywane.

43. Kwatermistrzowskie i lotnicze stanowiska dowodzenia oznacza się znakami ogólnowojskowych sztabów (stanowisk dowodzenia) z odpowiednim opisem np. K/2A oznacza kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia 2A, plm oznacza stanowisko dowodzenia pułku lotnictwa myśliwskiego.

44. Stanowiska dowodzenia rodzajów wojsk oznacza się znakami umówionymi ogólnowojskowych stanowisk dowodzenia, lecz kolorem czarnym z odpowiednim opisem numeracji związku taktycznego (oddziału, pododdziału).

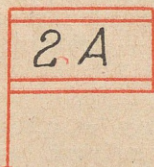
45. Podczas rysowania na mapę (szkic) znaków umówionych kolumn marszowych numerację związków taktycznych (oddziałów) należy pisać nad znakami umówionymi kolumn marszowych.

46. Ustala się następujące znaki umówione.

OGÓLNE

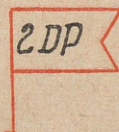
Sztab (stanowisko dowodzenia) Frontu.

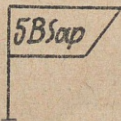
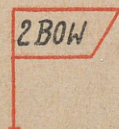
Sztab (stanowisko dowodzenia) armii, AL
— armia lotnicza.

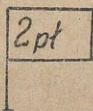
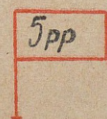
Sztab (stanowisko dowodzenia) korpusu,
KOPL — korpus obrony przeciwlotniczej.

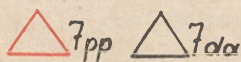
Sztab (stanowisko dowodzenia) dywizji,
DLM — dywizja lotnictwa myśliwskiego.
Dywizje wojsk specjalnych — kolorem czarnym.

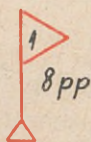
Sztab (stanowisko dowodzenia) brygady.
Brygady specjalne — kolorem czarnym.

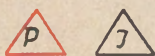
Sztab (stanowisko dowodzenia) pułku,
plm — pułk lotnictwa myśliwskiego. Pułki
wojsk specjalnych — kolorem czarnym.

Punkt obserwacyjny dowódcy związku taktycznego (oddziału). W wojskach specjalnych — kolorem czarnym.

Punkt obserwacyjny dowódcy batalionu.

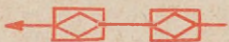
Posterunek obserwacyjny piechoty; S — rozpoznania skażeń, J — wojsk inżynierskich itd. Kolor trójkąta — kolor ustalony dla rodzaju wojsk.

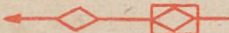
Kolumna marszowa piechoty w marszu pieszym (wojska specjalne kolorem czarnym).

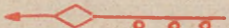
Kolumna marszowa piechoty na samochodach (wojska specjalne kolorem czarnym).

Kolumna marszowa piechoty na transporterach opancerzonych.

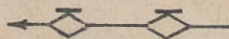
Kolumna marszowa piechoty na transporterach opancerzonych z czołgami.

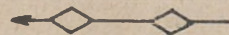
Kolumna marszowa piechoty na samochodach z czołgami.

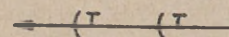
Kolumna marszowa piechoty na samochodach z artylerią.

Kolumna marszowa czołgów z desantem.

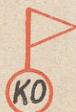
Kolumna marszowa czołgów.

Kolumna marszowa oddziału (pododdziału) motocyklowego.

Przewóz wojsk koleją.

Komendant odcinka.

Punkt kontrolny.

Punkt pomocy technicznej.

Posterunek regulacji ruchu (posterunki wojsk specjalnych — kolorem czarnym).

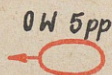
Patrol regulacji ruchu.

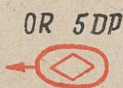
Majak.

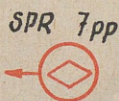
Drogowskaz.

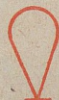
Oddział wydzielony (znak używany tylko do oznaczeń symbolicznych).

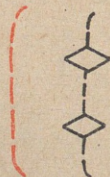
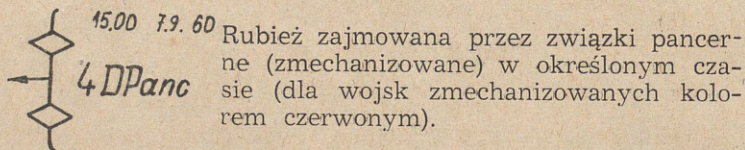
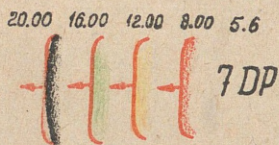
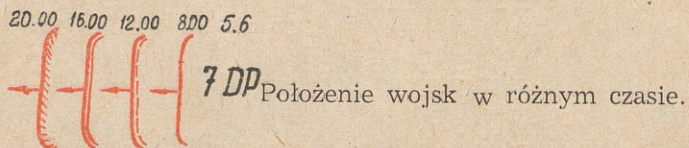
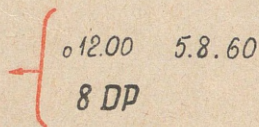
Oddział rozpoznawczy.

Samodzielny patrol rozpoznawczy (PR — patrol rozpoznawczy, GR — grupa rozpoznawcza).

Grupa dywersyjno-rozpoznawcza.

Rubież wyznaczona do zajęcia przez wojska (kolorem czarnym — dla czołgów).

Pododdziały rozwijają natarcie.

Natarcie zostało zatrzymane.

Pododdziały wycofują się.

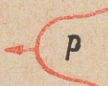
Pluton.

Kompania.

Batalion

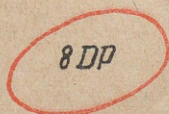
Grupa wypadowa (GW): p — pułkowa, D — dywizyjna, A — armijna.

Zasadzka: p — pułkowa, D — dywizyjna.

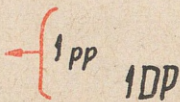
Podśluch.

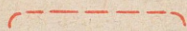
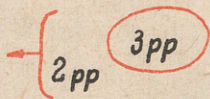
Rejon zajęty przez związki taktyczne (oddziały) piechoty.

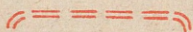
Rejon zajęty przez związki taktyczne i oddziały pancerne (dla zmechanizowanych związków taktycznych i oddziałów — kolorem czerwonym).

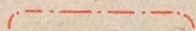
Położenie wyjściowe wojsk do natarcia.

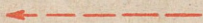
Rubież zadania bliższego.

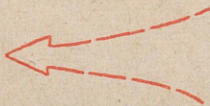
Rubież zadania następnego.

Rubież zadania dnia.

Kierunek natarcia.

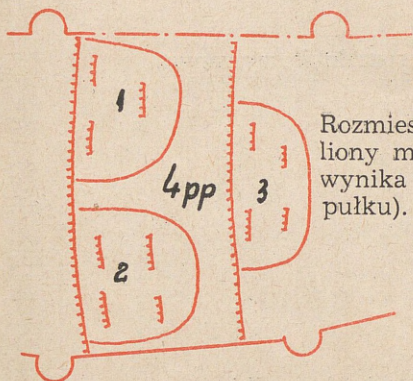
Kierunek głównego uderzenia.

Kierunek dal-
szego natarcia.

Kierunek głównego
uderzenia podczas
wykonywania zada-
nia następnego.

Kierunek głównego
uderzenia podczas
wykonywania zadania
bliższego.

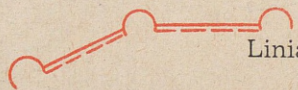
Rozmieszczenie wojsk w obronie (bataliony można opisywać w ten sposób, o ile wynika to jasno z ich przynależności do pułku).

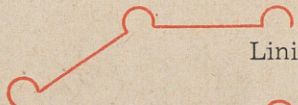
Linia rozgraniczenia między Frontami.

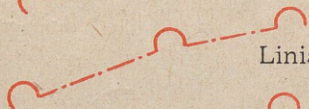
Linia rozgraniczenia między armiami.

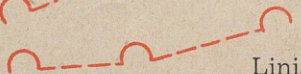
Linia rozgraniczenia między korpusami.

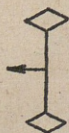
Linia rozgraniczenia między dywizjami.

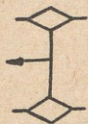
Linia rozgraniczenia między pułkami.

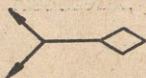
Linia rozgraniczenia między batalionami.

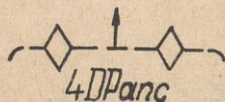
Czołgi w ugrupowaniu bojowym (działa pancerne z odpowiednim oznaczeniem wewnątrz znaku).

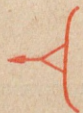
Czołgi w szyku rozczłonkowanym.

Zasadzka czołgowa.

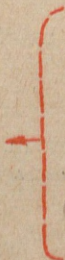
Rubież wprowadzenia do walki pancernego (zmechanizowanego) związku taktycznego lub oddziału (dla wojsk zmechanizowanych — kolorem czerwonym).

Grupa szturmowa.

Oddział szturmowy.

Planowana rubież wejścia do walki.

Uderzenie atomowe:

P — wybuch powietrzny,
N — wybuch naziemny,
300 — wysokość wybuchu w metrach.
5 KT — równoważnik trotylowy amunicji atomowej.
8.10 15.11 — czas wybuchu.
A — rakieta typu „A“,
B — rakieta typu „B“,
C — rakieta typu „C“,
D — rakieta typu „D“,
a — artyleria,
L — lotnictwo.

Ręczny karabin maszynowy.

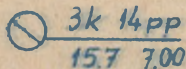
Ciężki karabin maszynowy (ilość podaje się liczbą obok znaku).

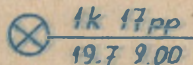
Wielokalibrowy karabin maszynowy.

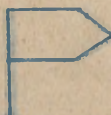
Granatnik ręczny (lekki).

Jeniec z 3 kompanii 14 grupy bojowej wzięty do niewoli 15.7 7.00.

Zabity z 1 kompanii 17 grupy bojowej znaleziony 19.7 9.00.

Stanowisko dowodzenia grupy bojowej.

Wyrzutnie typu „HONEST JOHN“.

Matador.

Wyrzutnie typu „CORPORAL“.

Wyrzutnie typu „REDSTONE“.

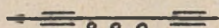

Wyrzutnie typu „NIKE“.

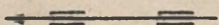

Haubice 203,2 mm.

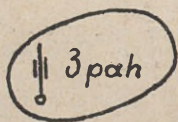
ARTYLERIA

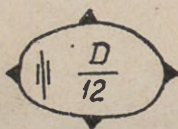
Kolumna marszowa artylerii o ciągu mechanicznym (takim samym znakiem oznacza się wszystkie kolumny oddziałów artylerii i moździerzy).

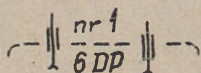
Kolumna marszowa artylerii o ciągu konnym.

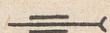
Rejon ześrodkowania zajęty przez związki taktyczne (oddziały) artylerii.

Rejon przeciwpancerny związku taktycznego lub oddziału (z literami wewnątrz znaku: D — dywizji, p — pułku), w mianowniku cyfra oznacza ilość dział znajdujących się w danym rejonie.

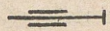
Rubież rozwinięcia odwodu przeciwpancernego.

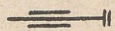
Armaty do 57 mm.

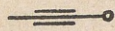
Armaty powyżej 57 mm (do 100 mm).

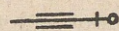
Armaty powyżej 100 mm (do 152 mm).

Armaty wielkiej i specjalnej mocy.

Haubice do 152 mm.

Haubice wielkiej i specjalnej mocy.

Moździerze do 82 mm.

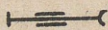
Moździerze powyżej 82 mm (do 120 mm).

Moździerze powyżej 120 mm.

Wozy bojowe lekkiej artylerii raketowej.

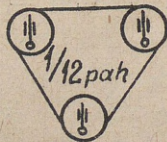
Armata specjalnego przeznaczenia.

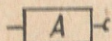
Moździerz specjalnego przeznaczenia.

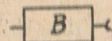
Bateria armat kalibru powyżej 57 mm i 100 mm na stanowisku ogniowym (innych kalibrów — z odpowiednim znakiem).

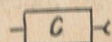
Rejon stanowisk ogniowych artylerii z dokładnością do baterii.

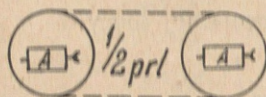
Wyrzutnie raketowe lekkie.

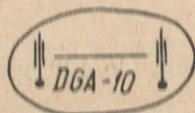
Wyrzutnie raketowe średnie.

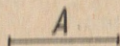
Wyrzutnie raketowe ciężkie.

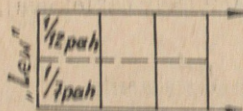
Rejon pozycyjny dywizjonu rakiet lekkich (A — wyrzutnie raketowe lekkie, B — średnie, C — ciężkie).

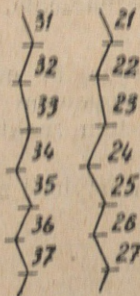
Rejon SO dywizyjnej grupy artylerii.

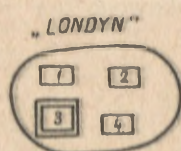
Stały ogień zaporowy (długość odcinka w skali mapy).

Ruchomy ogień zaporowy „Lew” z odcinkami wyznaczonymi dla 1/12 pah i 3/7 pah (szerokość odcinka w skali mapy).

Wał ogniowy (kreskami wydzielone odcinki dla dywizjonów, liczbami — numery odcinków).

Ogień zmasowany planowy „LONDYN” (wymiary odcinków w skali mapy. Oznaczenie ogni dywizyjnych — nazwami stolic. Oznaczenie ogni armijnych — nazwami planet).

Daleki napad ogniowy, odcinek nr 75 (wymiary odcinka w skali mapy).

Ogień ześrodkowany, odcinek nr 11 (wymiary odcinka w skali mapy).

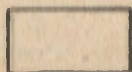

Ogień burzący.

Odcinek nr 42 obezwładniony przez artylerię raketową.

„MARS”

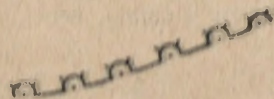
Ogień zmasowany nieplanowy „MARS” (wymiary odcinka w skali mapy). (Oznaczenia ogni jak wyżej).

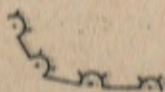
Stacja radiolokacyjna (A — ARSOM, S — SNAR, R — RPS).

Stacja meteorologiczna.

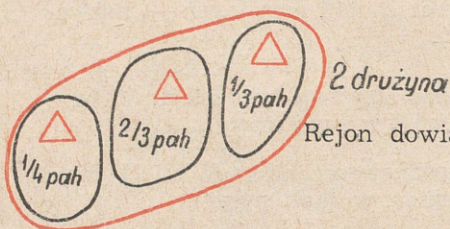
Bateria rozpoznania dźwiękowego rozwinięta na rubieży.

Pluton rozpoznania dźwiękowego na rubieży.

Pluton rozpoznania wzrokowego na rubieży.

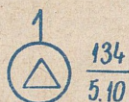
Rejon dowiązania topograficznego.

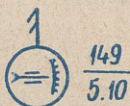
Przypuszczalne położenie celu (cel — punkt obserwacyjny).

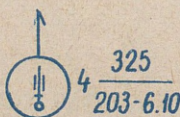
Dokładne położenie wiarygodnego celu.

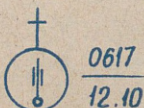
Cel określony przez obserwację z naziemnego PO (rozpoznanie wzrokowe) cel nr 134, wykryto 5.10.

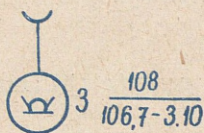
Cel wcięto z dwóch PO.

Cel określono przez obserwację z samolotu nr 325, kaliber 203 mm, 4 działa, wykryto 6.10.

Cel określono na podstawie odczytania zdjęcia lotniczego (0617 — nr zdjęcia).

Cel wcięty przez baterię rozpoznania
dźwiękowego.

Cel wykryty przez naziemną artyleryjską
stację radiolokacyjną.

Cel określony na podstawie zdjęcia lotni-
czego oraz wcięty przez rozpoznanie wzro-
kowe z dwóch PO (placówek).

Po sprawdzeniu cel okazał się pozorny.

ARTYLERIA PRZECIWLOTNICZA

Przeciwlotniczy karabin maszynowy.

Armaty przeciwlotnicze do 37 mm.

Armaty przeciwlotnicze powyżej 37 mm
(do 57 mm).

Armaty przeciwlotnicze powyżej 57 mm
(do 85 mm).

Armaty przeciwlotnicze powyżej 85 mm
(do 100 mm).

Armaty przeciwlotnicze powyżej 100 mm.

Samobieżna armata przeciwlotnicza.

Wyrzutnia raketowej artylerii przeciw-
lotniczej.

Para dział na stanowisku ogniowym.

Bateria przeciwlotniczych karabinów ma-
szynowych na stanowisku ogniowym.

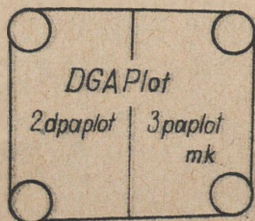
Bateria artylerii przeciwlotniczej powyżej
37 mm na stanowisku ogniowym (innych
kalibrów — z odpowiednim znakiem).

Bateria raketowej artylerii przeciwlot-
niczej na stanowisku ogniowym.

Bateria techniczna.

Rejon stanowisk ogniowych gru-
py artylerii przeciwlotniczej
(papłot). Rejon stanowisk ogniow-
ych papłot oznacza się bate-
riami połączoną ciągłą linią.

Przeciwlotnicze karabiny maszynowe w marszu.

Artyleria przeciwlotnicza w marszu.

Przeciwlotnicza artyleria raketowa w marszu.

2 paplot mk

Rejon ześrodkowania artylerii przeciwlotniczej.

RLS typu SON.

RLS typu P-8.

RLS typu P-10. 173

RLS typu P-15. ✓ 172

RLS typu „JAWOR“ („URAW“)

RLS typu P-20.

RLS typu P-25.

RLS typu P-30. 473

RLS typu „NYSA“. 472

RLS typu „WISŁA“ („FAZA“).

Wysokościomierz (wewnątrz znaku podaje się typ).

RLS zwinięta (wewnątrz znaku typ).

Wynośny wskaźnik stacji radiolokacyjnej.

Lekki radiolokacyjny posterunek wykrywania (pod znakiem podaje się numer).

Ciężki radiolokacyjny posterunek wykrywania (pod znakiem podaje się numer).

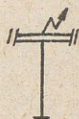
Lekki radiolokacyjny posterunek wykrywania w odwodzie.

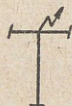
Ciężki radiolokacyjny posterunek wykrywania w marszu.

RLS typu P-10 w marszu.

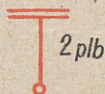

Imitator stacji radiolokacyjnej typu P-10 (imitator innych typów stacji odpowiadający znak danego typu stacji).

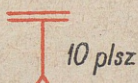

Imitator częstotliwości.

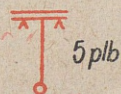
LOTNICTWO

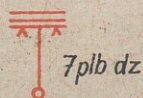
Pułk lotnictwa bombowego (tłokowego).

Pułk lotnictwa szturmowego (tłokowego).

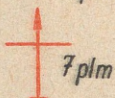
Pułk lotnictwa bombowego (odrzutowego).

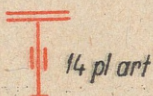
Pułk lotnictwa bombowego dalekiego zasięgu.

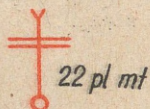
Pułk lotnictwa myśliwskiego.

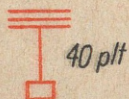
Pułk lotnictwa myśliwskiego dalekiego zasięgu.

Pułk lotnictwa artyleryjskiego.

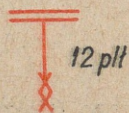
Pułk lotnictwa minowo-torpedowego.

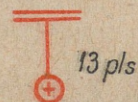
Pułk lotnictwa transportowego (tłokowego o dużym udźwigu).

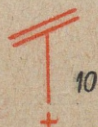
Pułk lotnictwa transportowego (odrzutowego o dużym udźwigu).

Pułk lotnictwa łącznikowego.

Pułk lotnictwa sanitarnego.

10 eskadra lotnictwa sanitarnego. Lotnictwo odrzutowe z oznaczeniami lotnictwa odrzutowego.

Lotnisko zapasowe ze sztucznym pasem startowym.

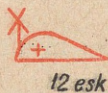
Lądowisko.

Śmigłowiec.

Lądowisko dla śmigłowców.

12 esk

Oddziały i pododdziały na śmigłowcach (sanitarne — z krzyżykiem w środku), szczebel oddziałów (pododdziałów) — w opisie np. 12 eskadra.

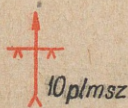
Rubież rozpoznania śmigłowca.

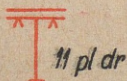
Kontrolny punkt przelotowy.

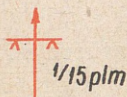
Sztab (SD) eskadry lotniczej lub batalionu radio-technicznego.

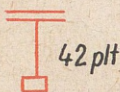
Pułk lotnictwa myśliwskiego — szturmowego.

Pułk lotnictwa rozpoznawczego (odrzuтового).

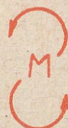
1 eskadra lotnictwa myśliwskiego.

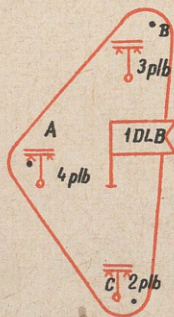
Pułk lotnictwa transportowego.

Oddziały (pododdziały) szybowców (szczebel w opisie).

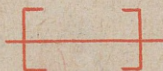
Grupa manewrowa lotnictwa myśliwskiego.

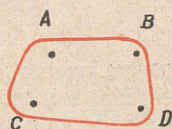
Węzeł lotnisk zajęty przez dywizję lotnictwa (A, B, C, — lotniska).

Rozpoznanie powietrzne fp — fot. pionowe, Fs — skośne, Ft — telewizyjne.

Fotografowanie powietrzne na trasie.

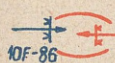

Rejon fotografowania powietrznego (fotografowanie powierzchni) A, B, C, D — dozory.

12Lim-2H-5000
12.00-13.00 12.11

Osłona wojsk i obiektów przez dyżurowanie.

12Lim 2H-5000
10.00 8.9

Walka powietrzna samolotów myśliwskich.

3plb H-4000m
10.00

Uderzenie lotnictwa bombowego.

50F-86

12 Lim 2
8.00-8.20 4.10

Blokowanie lotnisk.

Lotnisko czynne bez sztucznego pasa startowego.

Lotnisko czynne bez sztucznego pasa startowego urządzone do lądowania według przyrzędów.

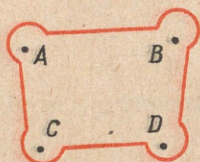
Lotnisko czynne z betonowym, pasem startowym.

Lotnisko czynne ze sztucznym pasem startowym przystosowanym dla samolotów odrzutowych i urządzeń do lądowania według przyrządów.

Lotnisko zapasowe (z literą P wewnątrz znaku — pozorne).

Rejon działań (A, B, C, D — obiekty orientacyjne).

28 B-57

91L-28 H-3000
200-2.20 6.7

Minowanie lotnisk.

20 plmł H-1000
3.00 6.7

Minowanie rejonów wodnych.

Desant spadochronowy.

Desant szybowcowy.

Desant samolotowy.

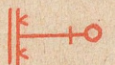
Ugrupowanie bojowe pułku.

Ugrupowanie bojowe eskadry.

Ugrupowanie bojowe klucza.

Ugrupowanie bojowe pary.

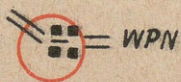
Pojedynczy samolot.

Lotnicze uderzenie atomowe, (tylko na mapach lotniczych) mk — mały kaliber, sk — średni, dk — duży.

Lotnisko samolotów sanitarnych. (Z literą „Z“ oznacza lotnisko samolotów zaopatrzenia materiałowego).

Wyściowy punkt naprowadzenia.

Strefa krótkotrwałego wyczekiwania myśliwców Nr 1.

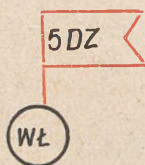

PNN

Punkt naziemnego naprowadzania.

ŁĄCZNOŚĆ

ZNAKI TAKTYCZNE ŁĄCZNOŚCI

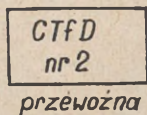
WŁ — węzeł łączności z odpowiednim znakiem taktycznym.

PWŁ — pomocniczy węzeł łączności (punkt podstawy chorągiewki oznacza miejsce rozmieszczenia WŁ).

PKT — punkt kontrolno-telefoniczny Nr 21.

PKW — punkt kontrolno-wzmacniakowy Nr...

APom — aparatura pomiarowa.

AD — aparatura dalekopisowa.

ALD — aparatura łączności dalekosiędnej.

AWU — aparatura wzmacniaków uniwersalnych.

AWS — aparatura wzmacniaków szerokopasmowych,

CTfD — centrala telefoniczna dalekosiędźna.

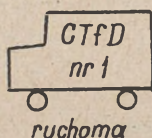
CTfW — centrala telefoniczna wewnętrzna.

CTgD — centrala telegraficzna dalekosiędźna.

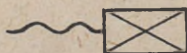
PSL — połowa stacja ładowania akumulatorów.

Eksp — ekspedycja WŁ.

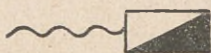
ATlw — aparatura telewizyjna.
(wewnątrz podaje się typ i Nr)

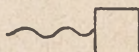
~~~~~  
aparatus telefoniczny końcowy.



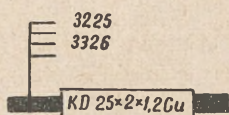
~~~~~  
aparatus telegraficzny „Bodo“.

dalekopis.

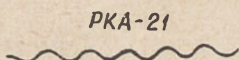
aparat telekopiowy.

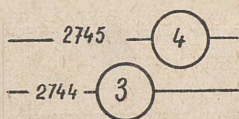
Kabel dalekosiężny, dwudziestopięć parowy doziemny o żyłach Cu 1,2 mm wykorzystane tory Nr 3225, 3326 (KO-kabel okręgowy).

Kabel połowy: PKD, TTWK 5x2, TTWK 10x2, PPK-4.

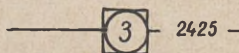
Przewody połowe: PKA, PKJ, PTF-7, PTG-19 (cyfry oznaczają Nr kabla, przewodu).

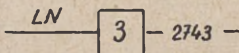
napowietrzna linia stała o przewodach stalowych $\varnothing$ 4 mm i 3 mm (cyfry oznaczają Nr Nr torów).

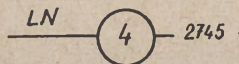
Napowietrzna linia stała o przewodach miedzianych o $\varnothing$ 3 mm (cyfry oznaczają Nr Nr torów).

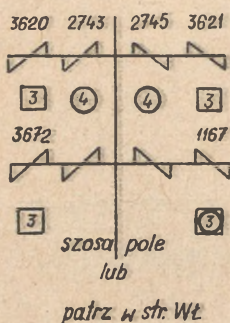
Napowietrzna linia stała o przewodach di-metalowych o $\varnothing$ 3 mm (cyfry oznaczają Nr Nr torów).

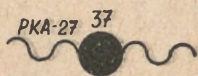
LN — napowietrzna linia stała tor nr 2743 przewody miedziane $\varnothing$ 3 mm.

— tor Nr 2745 przewody stalowe $\varnothing$ 4 mm.

Profil słupa
wykorzystane tory Nr...

Kabel PKA ze wzmacniakiem odtłumikiem
Nr kolejny wzmacniaka — 37, licząc od
szczebla wyższego.

Wzmacniak polowy nr 16.

Wzmacniak szerokopasmowy dozorowany.

wzmacniak szerokopasmowy niedozorowa-
ny

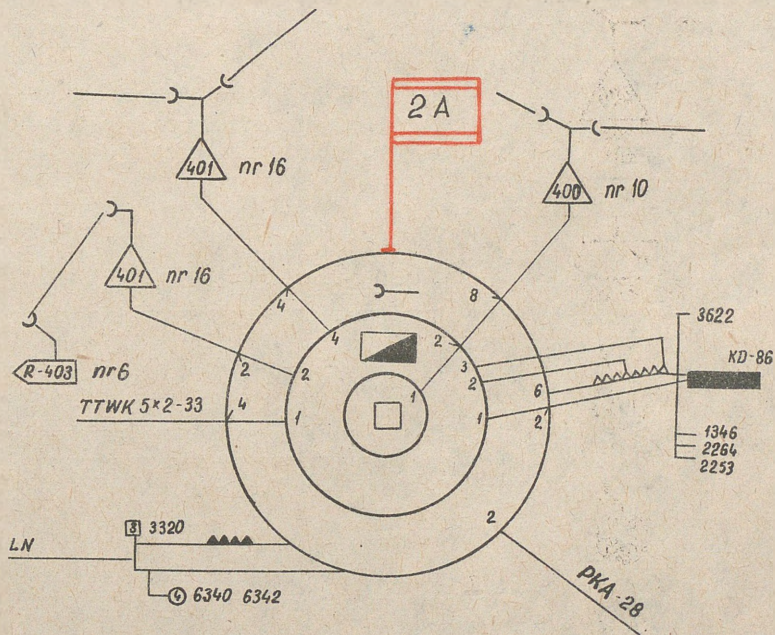
Odwód sił i środków łączności.

„Kanarek-4“.

Kabel rzeczny.

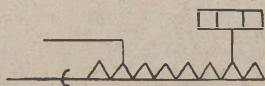
Węzeł łączności 2 A z aparaturą.

urządzenia ME-8 (na węzle gdy nie robimy rozdziału kanałów).

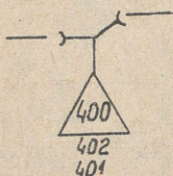
Urządzenie TFc (na węzle gdy nie robimy rozdziałów kanałów).

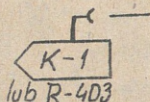
Urządzenie ME-8 z aparaturą FT-3 na 7-mym kanale, 2-gi kanał wyprowadzony tranzytem.

Urządzenie TFc, stacja przelotowa, dwa kanały pracują tranzytem, cztery wprowadzone na węzle.

Stacja radioliniowa typ oznacza się wewnątrz trójkąta miejsce rozwinięcia — w pkt. styku lub w pkt przecięcia się ramion.

Stacja radioliniowa R-403 lub radiotelefon, miejsce rozwinięcia w pkt styku ramion.

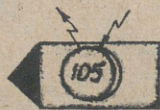
Radiostacja przenośna lub umieszczona na środku transportowym (wewnątrz znaku podaje się typ radiostacji).

Radiostacje z przystawką mocy.

Radiostacja pośrednicząca.

RPR — radiowy punkt retranslacyjny — pośredni (wewnątrz znaku podaje się typ rdst.).

Wóz dowódczy (WD) na samochodzie.

Wóz dowódczy na BTR.

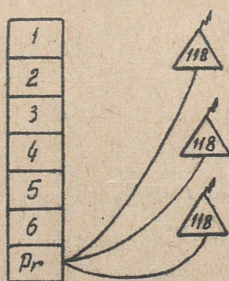
Radiostacja samochodowa.

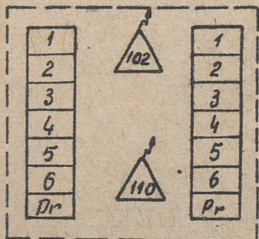
Wóz odbiorczy radiostacji dużej mocy.

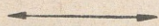
Odbiornik radiowy (wewnątrz znaku podaje się typ odbiornika).

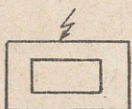
ARO — aparatownia radio-odbiorcza.

RCO — radiowe centrum odbiorcze (pojedyncze lub zespół ARO oraz wozy odbiorcze radiostacji dużej mocy wchodzące w skład grupy radiowych środków łączności na danym SD).

Zdalne sterowanie indywidualne.

Odbiornik telewizyjny.

GR.N(R) — grupa nadajników lub radiostacji (wewnątrz znaku podaje się typ rdst, natomiast przez „N” oznacza się tylko użycie nadajnika).

Kamera telewizyjna.

Nadajnik telewizyjny.

NR — namiernik radiowy (wewnątrz podaje się typ).

NZ — nadajnik zakłócający KF (wewnątrz podaje się typ).

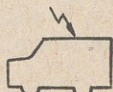
AZ — aparatownia zakłócająca UKF.

AOD — aparatownia oficera dyspozytora.

AGO — aparatownia grupy operacyjnej (KF i UKF węzła przeciwdziałania radiowego).

AROS — aparatownia radioodbiornicza słuchowa (d), (p) — (dalekopisowa), (panoramyczna).

WPR — węzeł przeciwdziałania radiowego (KF, UKF).

Nadajnik zakłócający zrzucany na spadochronie (obok typ nadajnika, zakres, moc).

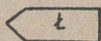
GSM — główna składnica meldunkowa.
WSM — wysunięta składnica meldunkowa.
TSM — tyłowa składnica meldunkowa.
PSM — pomocnicza składnica meldunkowa.

Łącznik pieszy.

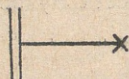
Łącznik na motocyklu.

Łącznik na samochodzie.

Lądowisko.

Samolot łącznikowy.

Śmigłowiec łącznikowy.

WBP — wojskowa baza pocztowa.

WPWP — wojskowy punkt wymiany poczty.

WSP — wojskowa stacja pocztowa.

PUWSP — punkt usługowy wojskowej stacji pocztowej.

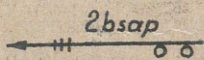

WAP — wojskowa agencja pocztowa.

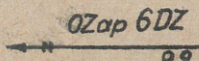

PW — pocztylion wojskowy.

WOJSKA INŻYNIERYJNE

Kolumna marszowa wojsk inżynieryjnych (ilość kresek: dla batalionu — 3, dla kompanii — 2, dla plutonu — 1).

Oddział zaporowy (OZap) w sile kompanii.

Oddział zabezpieczenia ruchu (OZR) w sile kompanii.

OInż i 3pz

Odwód inżynierski w sile plutonu.

Samodzielny inżynierski patrol rozpoznawczy.

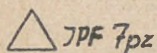
Inżynierska grupa rozpoznawcza.

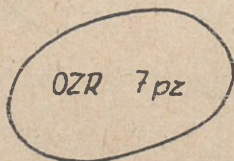
Inżynierska grupa wypadowa.

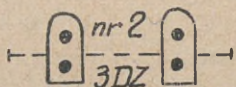
Inżynierski patrol rozpoznawczy. (Litera wewnątrz znaku oznacza: P — pieszy, T — na transporterach opancerzonych, M — na motocyklach, S — na samochodach).

Inżynierski posterunek fotografowania.

Rejon ześrodkowania związku, oddziału, pododdziału wojsk inżynierskich, rejon ześrodkowania odwodu inżynierskiego, oddziału zaporowego, oddziału zabezpieczenia ruchu z odpowiednim napisem: OInż, OZap, OZR — 7 pz.

Rubież minowania oddziału zaporowego, licznik oznacza numer rubieży, mianownik szczebel.

Plac obróbki i przygotowania materiałów.

Polowy zakład betonowy (PZB).

Dywizyjny skład sprzętu inżynierskiego.

MW

Połowy skład materiałów wybuchowych.

Ustawiacz min.

Czołg wyposażony w trał przeciwminowy.

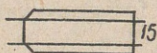
Czołg mostowy.

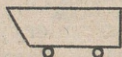
Pług odśnieżny.

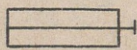
Czołg przystosowany do samoekopywania się.

Samochodowy most towarzyszący (przy znaku podaje się nośność mostu w tonach).

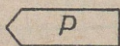
Park przeprawowy (przy znaku podaje się typ parku).

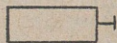
Gąsienicowy prom samobieźny (GSP).

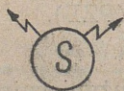
Drewniana łódź składana.

Samochód pływający (BAW, MAW).

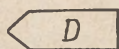
Pływający transporter gąsienicowy (PTG).

Elektrownia polowa. Litera wewnątrz znaku oznacza: S — siłowa, O — oświetleniowa, W — wysokie napięcia.

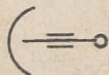
Maszyny inżynieryjne na podwoziu gąsienicowym. Napis wewnątrz znaku oznacza: S — spycharka, BTM — szybkobieżna koparka do kopania transej, PŁT — pług okopowy, ETR — koparka wieloczerpaka itp.

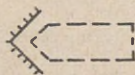
Maszyny inżynieryjne na podwoziu samochodowym. Napis wewnątrz znaku oznacza: D — dźwig samochodowy, Z — zgarniarka samochodowa, F — filtr samochodowy itp.

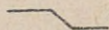
Transeja z przykrytym odcinkiem i rowem łączącym.

Okop dla działa (dla innych środków ogniowych — z odpowiednim znakiem).

Ukrycie dla samochodu (dla innego rodzaju sprzętu z odpowiednim znakiem).

Szczelina.

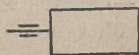
Schron przedpiersiowy.

Schron typu lekkiego.

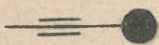
Schron typu ciężkiego.

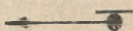
Drewniano-ziemne urządzenie dla działa (dla innych środków ogniowych — z odpowiednim znakiem; stałe urządzenie betonowe — prostokąt zamalowany kolorem czarnym).

Schron bojowy dla km konstrukcji drewnianej z dwoma strzelnicami (strzałki wskazują ilość strzelnic).

Stały schron z wieżą pancerną dla działła.

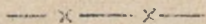
Znikająca kopuła pancerna dla karabinu maszynowego.

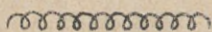
Obiekt obserwacyjny.

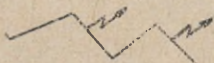
Zapory kolczaste (liczba kresek — ilość rzędów w zaporze).

Zapory przenośne (kozy, jeże itp.).

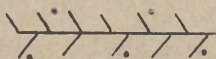
Zapory małowidoczne (walec kolczasty, narzut kolczasty itp.).

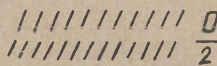
Zapory elektryzowane.

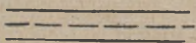
Leśna bariera przeciwpancerna.

Zawała zaminowana (w osiedlu barykada).

Słupy przeciwpancerne. Napis obok znaku oznacza: w liczniku: D — drewniane, M — metalowe, K — kamienne, Żb — żelbetonowe, w mianowniku — liczba rzędów.

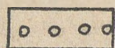
Rów przeciwpancerny.

$$\left| \frac{2}{10} \right.$$

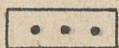
Przejście w zaporze. Liczby obok znaku oznaczają licznik — numer przejścia; mianownik — szerokość przejścia w m.

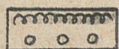
Skarpa (przeciwskarpa).

Przeciwpiechotne pole minowe (na mapach w małej skali prostokąt całkowicie zamalowuje się kolorem brązowym).

Przeciwpancerne pole minowe (na mapach małej skali prostokąt całkowicie zamalowuje się kolorem czerwonym).

Kombinowane zapory przeciwpiechotne.

Mieszane pole minowe.

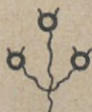
Kierowane przeciwpiechotne pole minowe.

Kierowane przeciwpancerne pole minowe.

Fugasy (fugasy chemiczne zamalowuje się kolorem żółtym, ogniowe — kolorem czerwonym, fugasy nieprzyjaciela — kolorem niebieskim).

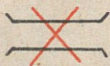
Fugasy kierowane (chemiczne żółtym).

Miny o działaniu ze zwłoką.

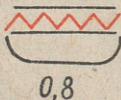
Rejon zniszczeń i zawał powstałych wskutek uderzenia jądrowego.

Most zniszczony.

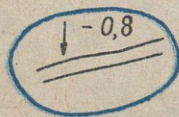
Most (urządzenie) przeznaczony lub przygotowany do zniszczenia.

Zniszczony odcinek drogi z objazdem. Liczba obok wskazuje długość zniszczonego odcinka w km.

Leje na drodze.

Zatopiony odcinek drogi. Liczba obok znaku podaje głębokość zatopienia w m.

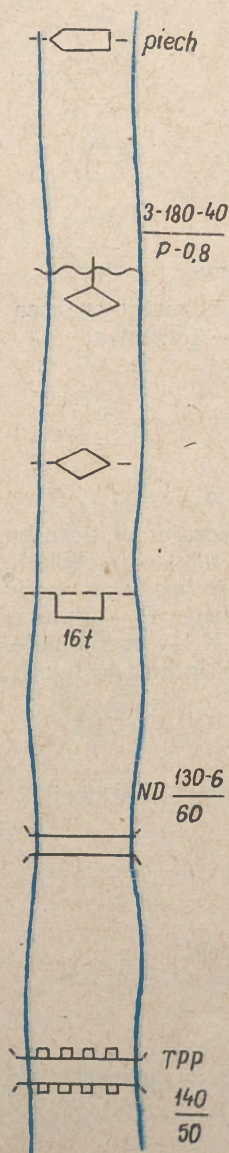
Droga wojskowa.

Droga na przełaj.

Odcinek drogi w trakcie budowy lub odbudowy.

Punkt przeprawy desantowej (napis obok znaku oznacza: piech — dla piechoty, art — dla artylerii, czołg — dla czołgów itp.) środki przeprawowe oznacza się odpowiednim znakiem umówionym.

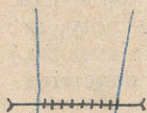
Punkt przeprawy czołgów pod wodą. Napisy obok znaku oznaczają: w liczniku — pierwsza liczba 3 — głębokość; druga 180 — szerokość przeszkody wodnej, trzecia 40 — szerokość przeprawy. W mianowniku: P — dno piaszczyste, T — twarde, K — kamieniste, 0,8 — szybkość prądu w m/sek.

Punkt przeprawy czołgów pływających.

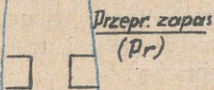
Punkt przeprawy promowej z lekkiego parku pontonowego (dla oznaczenia punktu przeprawy promowej i ciężkiego parku pontonowego zakreśla się prostokąt kolorem czarnym).

Punkt przeprawy mostowej na podporach stałych. Napisy obok znaku oznaczają: N — most niskowodny, W — wysokowodny, P — podwodny, D — drewniany, K — kamienny, M — metalowy; w liczniku — pierwsza liczba 130 — długość mostu, druga — 6 — szerokość mostu; w mianowniku 60 — nośność mostu.

Punkt przeprawy mostowej na podporach pływających. Napisy obok oznaczają: TPP — typ parku, w liczniku 140 — długość mostu w m; w mianowniku 50 — nośność mostu w tonach.

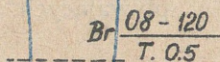

Kładka dla pieszych.

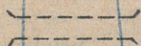
Punkt przeprawy zapasowej.

Napis w nawiasach obok znaku oznacza: pr — promowa, most — mostowa.

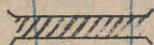

Punkt przeprawy w bród.

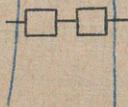
Napisy obok znaku oznaczają: w liczniku — pierwsza liczba — 0,8 — głębokość druga — 120 — długość brodu w m; w mianowiku — T — twarde, P — piaszczyste, G — grząskie, K — kamieniste, liczba — 0,5 — szybkość prądu w m/sek.

Pozorny punkt przeprawy mostowej.

Punkt przeprawy po lodzie.

Zagrody przeciwwinowe na przeszkodzie wodnej.

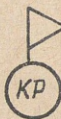
Punkt ześrodkowania środków przeprawowych.

Inżynierski posterunek ruchu wystawiony przez pododdziały wojsk inżynierskich.

Posterunek regulacji ruchu.

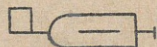
Komendant punktu przeprawy.

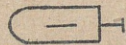
Rezerwa środków przeprawowych.

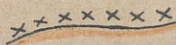
Punkt wydobywco-naprawczy (litera w znaku oznacza szczebel).

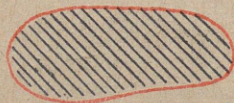
Grupa ratunkowa.

Czata wodna.

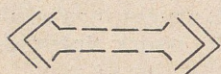
Zamaskowany odcinek drogi.

Zamaskowany rejon ześrodkowania wojsk (rozemieszczenia obiektów) za pomocą środków maskowniczych.

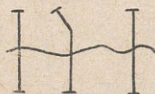
Rożki odbijające.

Imitacja mostów (przepraw) za pomocą rożków odbijających.

Maska pionowa.

Maski drogowe.

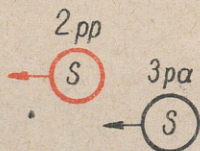

Maska pozioma.

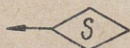

Punkt zaopatrywania w wodę. Litera obok znaku oznacza: Sz — na szczelinie, Z — źródło, S — na studni; cyfra — zużycie wody — wydajność w m³/godz.

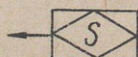
WOJSKA CHEMICZNE

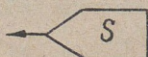
Patrole rozpoznania skażeń (kolor znaku taki, jaki jest ustalony dla danego rodzaju wojsk).

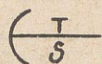
Patrol rozpoznania skażeń w czolgu.

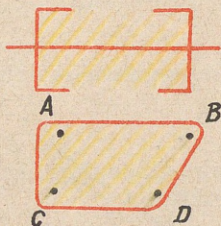
Patrol rozpoznania skażeń na transportach opancerzonych.

Patrol rozpoznania skażeń na samochodzie.

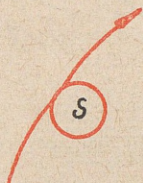

Patrol rozpoznania skażeń marszruty na motocyklu.

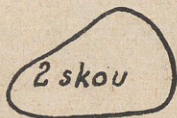

Rozpoznanie skażeń (promieniowania) marszruty na samolocie.

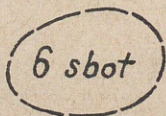
Rozpoznanie skażeń (promieniowania) rejonu na samolocie A, B, C, D — dozory.

Rozpoznanie skażeń (promieniowania) na samolocie.

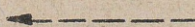
Rejon zajęty przez oddziały (pododdziały) wojsk chemicznych.

Rejon wyznaczony do zajęcia przez oddziały (pododdziały) wojsk chemicznych.

Odwód chemiczny: p — pułku, D — dywizji.

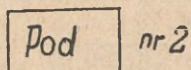
Zabezpieczenie odkażania drogi.

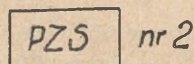
Kierunek rozpoznania skażeń związku taktycznego oddziału.

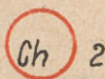
Rejon rozpoznania skażeń związku taktycznego (oddziału).

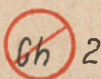
Punkt odkażania (cyfra oznacza kolejny numer punktu).

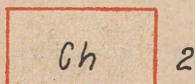
Punkt zabiegów specjalnych (cyfra oznacza kolejny numer punktu).

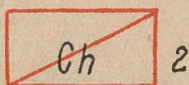
2 połowy skład sprzętu chemicznego (Frontowy).

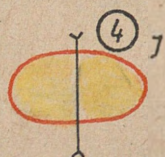
Oddział 2 połowego składu sprzętu chemicznego (Frontowego).

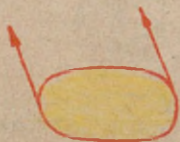
2 połowy skład sprzętu chemicznego (armijny).

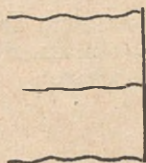
Oddziały 2 połowego składu sprzętu chemicznego (armijnego).

Odcinek terenu skażonego (I — za pomocą instalacji, P — przyrządów, L — lotnictwa) z urządzonym przejściem (cyfra w kółku oznacza szerokość przejścia w metrach).

Rejon ostrzelany pociskami chemicznymi lub na który zrzucano lotnicze bomby chemiczne.

Zasłona dymna postawiona za pomocą świec dymnych (przez artylerię — A; moździerze — M; lotnictwo — L; za pomocą przyrządów — P; za pomocą instalacji — I; przez czołgi — cz).

Rejon zamaskowany dymem.

Rejon możliwego zastoju obłoku dymu naturalnego (trującego lub promieniotwórczego). Według danych rozpoznania anemometrycznego.

Rejon długotrwałego zastoju obłoku dymu neutralnego według danych rozpoznania chemicznego.

Rejon długotrwałego zastoju obłoku dymu trującego (promieniotwórczego) według danych rozpoznania chemicznego.

Rejon (ognisko) możliwego częściowego zastoju obłoku dymu neutralnego (trującego lub promieniotwórczego).

Przypuszczalny kierunek posuwania się obłoku dymu neutralnego (powietrza zatrutego środkami trującymi, obłoku dymu trującego lub promieniotwórczego).

Kierunek posuwania się obłoku dymu neutralnego.

Kierunek posuwania się powietrza zatrutego środkami trującymi (obłoku dymu trującego lub promieniotwórczego).

Przypuszczalny kierunek głębokiego przeniknięcia obłoku dymu neutralnego (powietrza zatrutego środkami trującymi, obłoku dymu trującego lub promieniotwórczego).

Kierunek głębokiego przeniknięcia obłoku dymu neutralnego.

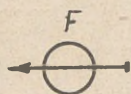
Kierunek głębokiego przeniknięcia powietrza zatrutego środkami trującymi (obłoku dymu trującego lub promieniotwórczego).

Zasłona dymna postawiona z okrętu.

System centralnego kierowania zadymianiem.

Miotacz ognia.

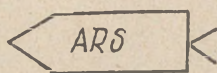
Lekki miotacz ognia.

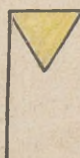
Ciężki miotacz ognia.

Czołg — miotacz ognia.

Instalacja specjalna (litery wewnątrz znaku oznaczają typ instalacji: ARS, ADM, AGW, BU, DDA, TDA, LD itd.).

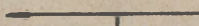
Znak ostrzegawczy na granicy odcinka terenu skażonego ciałami promieniotwórczymi o natężeniu 0,5 rtg/godz. oraz TST i środkami bakteryjnymi.

Znak ostrzegawczy na granicy odcinka terenu skażonego ciałami promieniotwórczymi o natężeniu 5 rtg/godz.

Znak ostrzegawczy na granicy odcinka terenu skażonego ciałami promieniotwórczymi o natężeniu 100 rtg/godz.

Posterunek meteorologiczny pułku.

 Stacja meteorologiczna dywizji (brygady, oddziału wojsk chemicznych).

 Kierunek i szybkość wiatru w m/sek.
(jedna kreska oznacza jeden m/sek).

Niebo bezchmurne.

Pogodnie.

Dość pogodnie.

Chmurno.

Pochmurno.

Drobny deszcz.

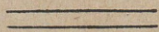
Deszcz.

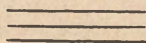
Ulewny deszcz (ulewa).

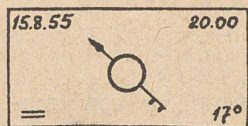
Opady śnieżne.

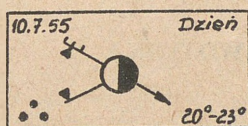
Mgła.

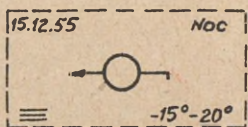
Gęsta mgła.

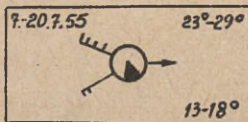
Warunki pogody za okres lub w danej chwili (pogoda dnia 15.8.1955 r. o godz. 20.00, niebo bez zachmurzenia, kierunek wiatru południowo-wschodni, szybkość wiatru 3 m/sek., temperatura 17°C, mgła).

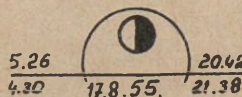
Warunki pogody na okres dzienny doby (pogoda na dzień 10.7.1955 r. dość pogodnie, kierunek wiatru zmienny od południowo-zachodniego do północno-zachodniego, szybkość wiatru zmienna od 1—3 m/sek., temperatura od 20—23°C, ulewny deszcz).

Przypuszczalne warunki pogody na okres nocy danej doby (pogoda w nocy z dnia 15 na 16.12.1955 r. niebo bezchmurne, kierunek wiatru wschodni, szybkość wiatru 1 m/sek., temperatura od 15—20°C, gęsta mgła).

Warunki pogody na dłuższy okres (pogoda na okres od 7 do 20 lipca 1955 r. pogodnie, kierunek wiatru zmienny od południowo-zachodniego do zachodniego, szybkość wiatru zmienna od 2—4 m/sek., temperatura we dnie od 23—29°C w nocy od 13—18°C).

Czas wschodu i zachodu słońca oraz świt i zmierzch w danym dniu (świt o godzinie 4.30, wschód słońca o godz. 5.26, zachód słońca o godzinie 20.42 i zmierzch o godzinie 21.38).

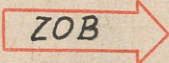
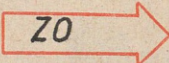

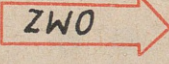
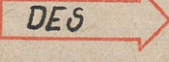
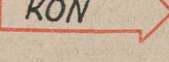
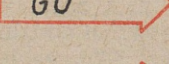
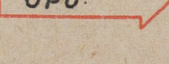
19.53 7.16
14.9.55

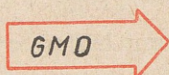
Czas wschodu i zachodu księżycy w danym dniu (wschód księżycy o godzinie 19.53, zachód księżycy o godz. 7.16).

Grubość pokrywy śnieżnej w centymetrach.

MARYNARKA WOJENNA

- **ZOB** Zespół okrętów bojowych.
- **ZO** Zespół osłony.
- **ZWD** Zespół wsparcia dozoru.
- **ZWO** Zespół wsparcia ogniowego.
- **DES** Zespół desantowy (desant).
- **KON** Konwój.
- **GU** Grupa uderzeniowa.
- **GPU** Grupa poszukująco-uderzeniowa.

Grupa małych okrętów (oznaczenie ogólne).

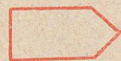
Okręt liniowy.

Lotniskowiec.

Krażownik ciężki.

Krażownik lekki.

Pancernik obrony wybrzeża.

Duży nawodny okręt z pociskami kierowanymi klasy okręt-okręt.

Duży nawodny okręt z pociskami kierowanymi klasy okręt-powietrze.

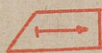
Duży nawodny okręt z pociskami kierowanymi klasy okręt-okręt i okręt-powietrze.

Mały nawodny okręt z pociskami kierowanymi klasy okręt-okręt.

Mały nawodny okręt z pociskami kierowanymi klasy okręt-powietrze.

Okręt podwodny z pociskami kierowanymi (oznaczenie ogólne).

Okręt podwodny z pociskami balistycznymi.

Okręt podwodny z pociskami kierowanymi.

Kuter z pociskami kierowanymi.

Okręt z niekierowanymi pociskami rakietowymi.

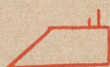
Kuter z niekierowanymi pociskami rakietowymi.

Niszczyciel.

Okręt podwodny duży.

Okręt podwodny średni.

Okręt podwodny mały.

Okręt podwodny stawiacz min.

Okręt podwodny (oznaczenie ogólne)

Kanonierka.

Dozorowiec.

Kuter torpedowy duży (cztery wyrzutnie torpedowe).

Kuter torpedowy mały (dwie wyrzutnie torpedowe).

Duży ścigacz okrętów podwodnych.

Mały ścigacz okrętów podwodnych.

Trałowiec eskortowy.

Trałowiec bazowy.

Trałowiec redowy.

Trałowiec rzeczny.

Okręty rozpoznania radiolokacyjnego.

Przerywacz pól minowych.

Stawiacz min.

Stawiacz sieci.

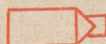
Okręty z aparaturą zagłuszającą.

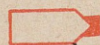
Okręty z aparaturą zagłuszającą.

Okręt desantowy duży.

Okręt desantowy średni.

Okręt desantowy mały.

Kuter desantowy.

Kuter tralowy.

Kuter opancerzony.

Kuter patrolowy.

Okręt ratowniczy.

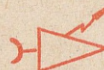
Okręt hydrograficzny.

Okręt kablowy.

Okręt-odzwierciadlacz.

Kuter z urządzeniem do dalokierowania.

Stawiacz zasłon dymnych.

Transportowiec.

Transportowiec sanitarny.

Tankowiec.

Okręt (statek) nie rozpoznany.

Baza pływająca okrętów podwodnych.

Okręt szkolny.

Okręt pomocniczy (holownik, itp.).

Żaglowiec.

Statek rybacki.

Zagroda minowa (w prostokącie piszemy numer zagrody, a w wieloboku zaznaczamy znakiem rodzaj min).

Rejon zagrożony minami.

Sieć przeciw okrętom podwodnym.

Bony przeciwkątowe.

Zapory przeciwdesantowe.

Baza główna.

Baza operacyjna.

Baza I kategorii.

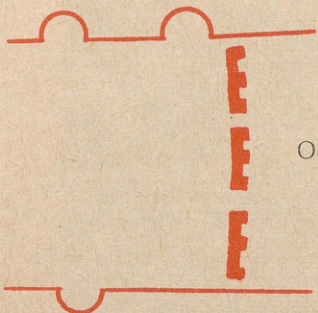
Baza II kategorii.

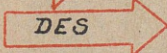
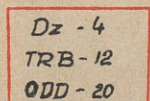
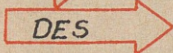
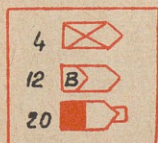
Baza manewrowa.

Punkt wysadzenia desantu.

Odcinek lądowania desantu.

Znak zespołu okrętów z wyszczególnieniem klas i ilości okrętów.

Ruchomy punkt obserwacji wzrokowej.

ODDZIAŁY (PODODDZIAŁY) I URZĄDZENIA TYŁOWE

ZJTF 2

2 Komenda zgrupowania jednostek tyłowych Frontu.

ZJTA 1

1 Komenda zgrupowania jednostek tyłowych.

Stacja zaopatrywania (S/Z); znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza:

ZS/Z — zapasowa stacja zaopatrywania;

SR — stacja rozdzielcza;

OS/R — oddział stacji rozdzielczej;

ZS/R — zapasowa stacja rozdzielcza;

S/S — stacja składów frontowych;

SP — stacja przeładunkowa;

S/W — stacja wyladowcza;

S/ES — stacja ewakuacji sanitarnej.

P/Z

Przystań zaopatrywania, znak ten z następującym skrótem oznacza:

P/P — przystań przeładunkowa;

P/W — przystań wyladowcza.

MPS 12

12 połowy skład mps Frontu.

MPS 12

Oddział 12 połowego składu mps Frontu.

MPS 4

4 połowy skład mps armii.

MPS 4

Oddział 4 polowego składu mps armii.

Znaki te z następującymi skrótami wewnątrz oznaczają:

U — polowy skład (oddział) uzbrojenia;

A — polowy skład amunicji;

Ż — polowy skład żywnościowy;

M — polowy skład mundurowy;

Sam — polowy skład sprzętu samochodowo-traktorowego;

Panc — polowy skład sprzętu pancernego;

MS — polowy skład medyczno-sanitarny;

MW — polowy skład materiałów wybuchowych; Inż — polowy skład sprzętu inż.-sap.;

Ł — polowy skład sprzętu łączności;

Ch — polowy skład sprzętu chemicznego;

Top — polowy skład materiałów topograficznych;

Wet — polowy skład weterynaryjny;

Zdob — polowy skład zdobyczy wojennej;

KO — polowy skład materiałów kulturalno-oświatowych;

K — polowy skład kwaterunkowy;

Drog — polowy skład sprzętu drogowo-mostowego;

Kol. — polowy skład sprzętu i materiałów kolejowych.

bst

Batalion samochodowo - transportowy; znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza:

pst — pułk samochodowo-transportowy;

bc — batalion cystern samochodowych;

br — batalion rurociągów;

bzd — batalion zbiórki i wywozu sprzętu i materiału zdobycznego;

kzd — kompania zbiórki i wywozu sprzętu zdobycznego;

keszdob. — kompania elementów sprzętu zdobycznego;

kzzm — kompania zbiórki zasobów miejscowych.

Polowy warsztat naprawy umundurowania i obuwia. Znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza;

AM — warsztat naprawy agregatów służby mundurowej;

Ż — warsztat naprawy agregatów służby żywnościowej;

U — warsztat naprawy uzbrojenia;

Ł — warsztat naprawy sprzętu łączności;

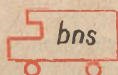
Inż. — warsztat naprawy sprzętu inż.-sarp.;

Ch — warsztat naprawy sprzętu chemicznego;

MPS — warsztat naprawy sprzętu mps;
PSRO — polowa stacja regeneracji olejów;

TS — warsztat naprawy technicznego sprzętu sanitarnego;

K — polowy zakład naprawy sprzętu służb kwatermistrzowskich.

12

12 batalion naprawy samochodów. Znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza:

bnspec. — batalion naprawy samochodów specjalnych;

bncz — batalion naprawy czołgów;

wnoa — warsztat naprawy ogumienia i akumulatorów;

bnsil — batalion naprawy silników;

bnt — batalion naprawy traktorów;

BNCz — baza naprawy czołgów;

bncg — batalion naprawy ciągników gąsienicowych;

brpcz — batalion regeneracji i produkcji części zamiennych.

10

10 kompania ewakuacji samochodów. Ten sam znak ze skrótem wewnątrz „becz” — batalion ewakuacji czołgów.

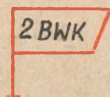
Armijny punkt zbiórki wozów uszkodzonych (PZWU). Frontowy PZWU z literą „F”; dywizyjny z literą D, pułkowy z literą P.

Armijny punkt zbiórki pojazdów uszkodzonych (PZPU). Frontowy PZPU z literą „F”.

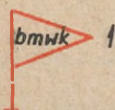
5 szkolny pułk samochodowy, ze skrótem „szpsam” — szkolny batalion samochodowy.

2 Brygada wojsk kolejowych.

4 pułk wojsk kolejowych. Znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza: ppwd — pułk pontonowy wojsk drogowych; pmswd — pułk mostów składanych wojsk drogowych.

1 batalion mostowy wojsk kolejowych. Znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza:

bdwk — batalion drogowy wojsk kolejowych;

bed — batalion eksploatacji dróg (sbed);

bbd — batalion budowy dróg (sbbd);

bbm — batalion budowy mostów (sbbm).

brt — batalion roboczo-transportowy (sbrt);

bw — batalion wartowniczy;

błt — batalion łączności kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia (sbłk);

bo — batalion obsługi zgrupowania jednostek tyłowych;

boc — batalion ochrony i obsługi kwatermistrzowskiego stanowiska dowodzenia.

5 kompania obsługi, znak ten ze skrótem „kw” — kompania wartownicza.

5 zarząd wojennych dróg samochodowych.

Armijny punkt zbiórki jeńców wojennych.

Frontowy obóz jeńców wojennych.

12 12 ośrodek weterynaryjny.

Narodowy Bank Polski.

A

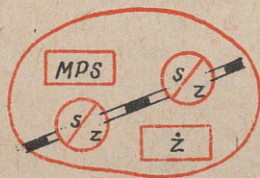
Armijna baza WCH. Frontowa — z literą „F”.

Sklep WPH, znak ten z następującą literą wewnątrz oznacza:

k — kasyno z bufetem WPH.

w — warsztat szewsko-krawiecki WPH.

Rejon ZJT armii lub Frontu.

Komenda zgrupowania szpitali Frontu.

Komenda zgrupowania szpitali armii.

22

Polowy szpital chirurgiczny. Znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza:

O — polowy szpital dla oparzonych;
Z — polowy szpital zakaźny;
W — polowy szpital wewnętrzny;
N — polowy szpital neurologiczny;
S — polowy szpital skórny;
Sg — polowy szpital segregacyjny; *
SE — szpital segregacyjno-ewakuacyjny;
SzLR — szpital lekko rannych.

Punkt sanitarno-kontrolny.

Pracownia medycyny sądowej. Znak ten z następującymi literami lub znakami wewnątrz oznacza:

a + p — pracownia anatomo-patologiczna;
k + r — stacja przetaczania krwi;
⚕ — laboratorium wet.;
● — laboratorium mps.

Batalion przeciwepidemiczny.

Specjalny batalion medyczny.

Batalion autobusów sanitarnych. Znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza:

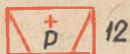
kss — kompania samochodów sanitarnych;
kh — kompania hospitalizacji;
bms — batalion medyczno-sanitarny armii;
stl — stacja tlenowa;
stom — poliklinika stomatologiczna.

10 oddział specjalizowanej pomocy medycznej.

Tymczasowy pociąg sanitarny. Znak ten z dodaniem litery „W” oznacza — wadłówka sanitarna.

12 pociąg dezynfekcyjno-kąpielowo-pralniczy, znak ten bez litery „P” — pociąg dezynfekcyjno-kąpielowy.

Rejon zgrupowania szpitali na 2000 łóżek.

Piekarnia polowa.

Rzeźnia polowa.

Pralnia polowa, znak ten z literą „L” wewnątrz — łaźnia polowa.

Dywizyjny skład mps np.: (1 DZ). Znak ten z następującym skrótem z prawej strony oznacza:

A — dywizyjny skład amunicyjny;

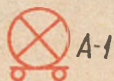
Ż — dywizyjny skład żywnościowy;

M — dywizyjny skład mundurowy;

Panc. — dywizyjny skład sprzętu pancernego;

Sam. — dywizyjny skład sprzętu samochodowego;

Tech. — dywizyjny skład sprzętu technicznego.

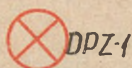
Dywizyjny skład amunicyjny w stanie zwiniętym (w marszu).

Dywizyjny szpital weterynaryjny.

Dywizyjny punkt zaopatrywania z rejonem rozmieszczenia składów (również BAPpanc).

Dywizyjny punkt zaopatrywania (bez rejonu rozmieszczenia składów).

Warsztat naprawy samochodów. Znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza:

WNCz — pułkowy warsztat naprawy czołgów;

WNU — pułkowy warsztat naprawy uzbrojenia;

WM — pułkowy warsztat mundurowy;

RWNS — ruchomy warsztat naprawy samochodów;

RWNCz — ruchomy warsztat naprawy czołgów;

RWNArt — ruchomy warsztat naprawy sprzętu artyleryjskiego;

RWM — ruchomy warsztat mundurowy;

pln — pluton naprawczy;

drn — drużyna naprawcza.

Dywizyjny punkt zbiórki wozów uszkodzonych (PZWU). Znak ten z literą „p” — pułkowy PZWU.

Dywizyjny punkt zbiórki pojazdów uszkodzonych (PZPU) znak ten z literą „p” pułkowy — PZPU.

Dywizyjny punkt zbiórki jeńców wojennych, ten sam znak z literą „p” — pułkowy punkt zbiórki jeńców wojennych.

Batalion medyczno-sanitarny dywizji.

Dywizyjny punkt medyczny (DPM).

Pułkowy skład amunicyjny (np 3 pp). Znak ten z następującymi literami wewnątrz oznacza:

Ż — pułkowy skład żywnościowy;

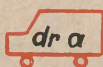
MPS — pułkowy skład materiałów pędnych i smarów.

M — pułkowy skład mundurowy.

Pułkowy skład amunicyjny w stanie zwinętym (w marszu).

Inne składy — z odpowiednią literą wewnątrz znaku.

Drużyna amunicyjna. Znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza:

drg — drużyna gospodarcza;

plda — pluton dowozu amunicji;

pldż — pluton dowozu żywności;

plg — pluton gospodarczy;

ktg — kompania transportowo-gospodarcza;

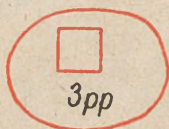
ktz — kompania technicznego zaopatrzenia.

Pułkowy ambulans weterynaryjny.

Pułkowy punkt gospodarczy (PPG).
Brygadowe punkty zaopatrywania (BPZ)
oraz składy brygad oznacza się znakami
pułku. Jedynie BAPpanc — znakami dy-
wizji. Skrótów składów brygad pisać dużymi
literami (BSA, BSMPS).

Pułkowy punkt gospodarczy z rejonem
rozmiszczenia składów.

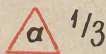
Kompania medyczno-sanitarna.

Pułkowy punkt medyczny (PPM).

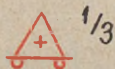

Medyczny punkt przeprawowy.

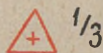

Batalionowy (dywizyjny) punkt amunicyj-
ny (bpa, dpa). Znak ten z następującymi
literami wewnątrz oznacza:

Ż — batalionowy (dywizjonowy) punkt
żywnościowy (bpż, dpż);
mps — batalionowy (dywizjonowy) punkt
tankowania mps.

Pluton medyczno-sanitarny, ambulans sa-
nitarny.

Batalionowy (dywizjonowy) punkt me-
dyczny.

Posterunek transportu sanitarnego.

Posterunek sanitarny.

Kompanijny (baterijny) punkt amunicyjny; znak ten z literą „Z“, kompanijny (baterijny) punkt wydawania strawy.

Kompanijne gniazdo rannych.

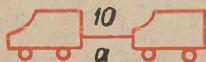

Drużyna sanitarna.

Samochód transportowy. Z następującymi znakami wewnątrz oznacza:

- + — samochód sanitarny;
- — samochód cysterna.

Grupa, kolumna 10 samochodów z amunicją.

Kompania samochodów transportowych. Znak ten z następującym skrótem wewnątrz oznacza:

plsam — pluton samochodów transportowych, — drsam — drużyna samochodów transportowych.

Odbito w 500 egz.

Egz. Nr 1—500 Bibl. Tajna ASG.

Druk: Drukarnia ASG

Nr z. 692